

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 28 พฤษภาคม – 3 มิถุนายน 2568

หดตัวเดือนที่ 6! ส่งออกข้าวไทย เม.ย.68 ติดลบ 37% ราคาร่วง 10.8% หลัง 'อินเดีย' ยกเลิกแบน

'พาณิชย์' เผยปริมาณส่งออกข้าวไทย เม.ย.68 ติดลบ 37% หดตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 6 ขณะที่ราคาเฉลี่ยลดลง 10.8% 'ผอ.สนค.' ชี้ปัจจัยหลักมาจาก 'อินเดีย' กลับมาส่งออก 'ข้าวขาว-ข้าวหนึ่ง'

สำนักข่าวอิสรา (www.isranews.org) รายงานว่า เมื่อวันที่ 26 พ.ค.ที่ผ่านมา สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ ได้รายงานสถานการณ์การส่งออกข้าวไทยในเดือน เม.ย.2568 โดยในเดือน เม.ย.2568 ประเทศไทยส่งออกข้าวได้ในปริมาณ 588,686.9 ตัน ลดลง 37.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนมูลค่าส่งออกข้าวอยู่ที่ 341.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 44.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ขณะที่ในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ (ม.ค.-เม.ย.2568) ประเทศไทยส่งออกข้าวได้ในปริมาณ 2,393,465.9 ตัน ลดลง 30.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมีมูลค่าส่งออกข้าวทั้งสิ้น 1,482 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลง 34.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

ทั้งนี้ การส่งออกข้าวไทยลดลงทั้งในแง่ปริมาณและมูลค่าส่งออกติดต่อกัน 6 เดือนแล้ว หรือตั้งแต่ พ.ย.2567-เม.ย.2568 โดยเดือน พ.ย.2567 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 22% และมูลค่าส่งออกลดลง 20.6% ,เดือน ธ.ค.2567 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 7.1% และมูลค่าส่งออกลดลง 8.5% ,เดือน ม.ค.2568 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 32.8% และมูลค่าส่งออกลดลง 32.4% , เดือน ก.พ.2568 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 33.1% และมูลค่าส่งออกลดลง 34.3% เดือน มี.ค.2568 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 15.6% และมูลค่าส่งออกลดลง 23.4% และล่าสุดเดือน เม.ย.2568 ปริมาณการส่งออกข้าวลดลง 37.3% และมูลค่าส่งออกลดลง 44.1%

นอกจากนี้ แม้ว่าราคาส่งออกข้าวไทยในช่วง 4 เดือนแรก (ม.ค.-เม.ย.2568) จะทรงตัวที่ระดับเฉลี่ยเกิน 600 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน หรือมีราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 619.2 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง 5.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่จะเห็นได้ว่าในเดือน เม.ย.2568 ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 580.8 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ลดลง 10.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน (เม.ย.2567) ที่ราคาส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 650.8 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน

ด้าน นายพูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) ระบุว่า การส่งออกข้าวไทยหดตัวต่อเนื่องมา 6 เดือนแล้ว หรือตั้งแต่เดือน พ.ย.2567-เม.ย.2568 โดยมีสาเหตุหลักจากการที่อินเดียกลับมาส่งออกข้าวขาวและข้าวหนึ่ง หลังจากที่มีการระงับการส่งออกในช่วงก่อนหน้านี้ จึงมีความจำเป็นที่เราจะต้องไปดูเรื่องโครงสร้างการผลิตข้าวตั้งแต่ต้นน้ำ เช่น พันธุ์ข้าว ต้นทุนต่อไร่ และผลผลิตต่อไร่ รวมถึงการขยายตลาดใหม่

ก่อนหน้านี้ นายพิชัย นริพทะพันธุ์ รมว.พาณิชย์ ระบุว่า เชื่อว่าทั้งปี 2568 ประเทศไทยจะส่งออกข้าวได้ 7.5 ล้านตัน เช่นเดียวกับ ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย ที่ระบุว่า สมาคมฯ ยังคงคาดว่า การส่งออกข้าวไทยทั้งปี 2568 จะอยู่ที่ 7.5 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม ร.ต.ท.เจริญ มีความกังวลเกี่ยวกับสต็อกข้าวของอินเดีย ซึ่งอยู่ที่ 50 ล้านตัน และคาดว่าผลผลิตข้าวอินเดียในปีนี้จะอยู่ที่ 140 ล้านตัน ซึ่งสูงสุดในรอบ 50 ปี

ที่มา สำนักข่าวอิสรา (www.isranews.org)

ส่งออกข้าวปีนี้ 7.5 ล้านตัน เน้นทำพรีเมียมเลียงอินเดีย

รัฐมนตรีพาณิชย์เร่งโหมตลาดส่งออกข้าวไทย ส่งกรรมการค้าต่างประเทศเกาะติดสถานการณ์ หวั่นภาษีทรัมป์ บาดพันผวน ผลผลิตข้าวล้นโลก เร่งยกระดับเป็นข้าวพรีเมียม หันข้าวอินเดียทะลัก 140 ล้านตัน จัดแมตชิงผู้ค้ากับผู้นำเข้า มั่นใจได้ออร์เดอร์ไม่น้อยกว่าแสนตัน

นายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยภายหลังเป็นประธานเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ ในงาน Thailand Rice Convention (TRC) 2025 ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2568 ว่า การจัดการงานนี้เป็นนโยบายที่ต้องการยกระดับอุตสาหกรรมข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริมเพิ่มรายได้” ที่จะเป็เวทีในการสร้างโอกาสทางการค้า เพื่อให้ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และตัวแทนเกษตรกรไทย ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูล และพบปะเจรจาธุรกิจการค้าระหว่างผู้ส่งออกข้าวไทยกับผู้นำเข้าข้าว รวมถึงผู้ค้าข้าว (Trader) ซึ่งมีผู้ร่วมงานกว่า 500 คน จากทั้งในและต่างประเทศ 30 ประเทศ

เพื่อนำไปสู่การตกลงซื้อขายข้าว เพื่อบรรลุผลผลิตข้าวไทย หลังจากได้หารือผู้นำเข้าข้าวรายสำคัญของโลก คาดว่างานนี้จะมีคำสั่งซื้อเข้ามาไม่น้อยกว่า 100,000 ตัน สร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 2,000 ล้านบาท เชื่อว่า จะทำให้ยอดซื้อขายข้าวทั้งปี 2568 อยู่ที่ 7.5 ล้านตัน

นอกจากนี้ ยังได้มอบหมายให้กรรมการค้าต่างประเทศติดตามสถานการณ์ตลาดข้าวโลกอย่างใกล้ชิด หลังจากเกิดสถานการณ์ตึงเครียดท่ามกลางความขัดแย้งเชิงภูมิรัฐศาสตร์ในหลายพื้นที่ เพื่อแสดงถึงความพร้อมที่จะเป็นแหล่งอาหารโลกเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหาร (Food Security) ให้ประเทศคู่ค้าตามนโยบายของรัฐบาล เพราะอุตสาหกรรมข้าวโลกในตอนนี้ มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเก็บอัตราภาษีของสหรัฐ การปริมาณผลผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้น

“ไทยส่งออกปัสสหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นข้าวหอมมะลิ โดยส่งออกปีละเฉลี่ย 8-9 แสนตัน หากไทยถูกเก็บภาษีต่ำ หรือเสียภาษีพื้นฐาน 10% ก็เชื่อว่ายังสามารถที่จะแข่งขัน และส่งออกข้าวไปตลาดสหรัฐได้ แต่หากถูกเก็บภาษีสูง การแข่งขันก็จะยากขึ้น แต่ทั้งนี้ ผมก็ได้เดินหน้าเจรจาและเตรียมข้อมูลให้กับคณะทำงานที่ดูแล และมีการพูดคุยเจรจาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเชื่อว่าการเจรจาด้านภาษีไทย-สหรัฐ จะเดินหน้าไปได้ดี”

อย่างไรก็ดี กระทรวงพาณิชย์พร้อมที่จะยกระดับข้าวไทย ให้เป็นข้าวพรีเมียมเพื่อสร้างมูลค่าสินค้า และรายได้ให้กับเกษตรกร

ร.ต.ท.เจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า การส่งออกข้าวไทยทั้งปี 2568 ยังเชื่อว่าอยู่ที่ 7.5 ล้านตัน แต่ก็ยังอยู่ภายใต้ปัจจัยเสี่ยง โดยเฉพาะสต็อกข้าวของอินเดีย ซึ่งมีมากกว่า 60 ล้านตัน ขณะที่ ผลผลิตข้าวของอินเดียปีนี้อาจจะอยู่ที่ 140 ล้านตัน ซึ่งมีปริมาณมากที่สุดในรอบ 50 ปี และหากอินเดียมมีการระบายข้าวในสต็อกออกมา ก็จะมีผลต่อราคาข้าวในตลาดโลก ซึ่งตอนนี้ราคาข้าวอินเดียต่ำกว่า 400 เหรียญสหรัฐต่อตัน ประมาณ 390-392 เหรียญสหรัฐต่อตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวทั่วโลกก็เพิ่มขึ้น รวมไปถึงผลผลิตข้าวของไทย เพราะน้ำในเขื่อนมีปริมาณมากเป็นผลดีต่อการเพาะปลูกข้าวนาปรัง

นอกจากนี้ ยังมีเรื่องของอัตราแลกเปลี่ยนที่จะคงผันผวน เพียง 2 อาทิตย์ก็ผันผวนไปแล้ว 2-3% ปัจจัยเหล่านี้ล้วนที่จะเป็นปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยกระทบต่อการส่งออกและการแข่งขันข้าวไทย ส่วนตลาดผู้นำเข้าปีนี้ คาดว่าจะนำเข้าน้อยลง โดยเฉพาะอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่ ปีนี้คาดว่าจะไม่นำเข้า ซึ่งต้องติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“พาณิชย์”เตรียมชง นบข. พิจารณามาตรการข้าวนาปี 68/69 ส่วนไร่ละพัน รอเกษตรสรุป

กรมการค้าภายในเตรียมชง นบข. พิจารณามาตรการดูแลข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 จำนวน 4 มาตรการ พ่วงมาตรการลดต้นทุน ส่วนเงินช่วยเหลือไร่ละ 1 พันบาท ไม่เกิน 10 ไร่ รออนุมัติ นบข.ด้านการผลิตเคาะก่อน เผยล่าสุด มีจำนวนขึ้นทะเบียน 8.42 แสนครัวเรือน วงเงินเกินที่อนุมัติไว้ ต้องขอเพิ่ม

นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมเตรียมเสนอคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ที่มีนายพิชัย ชุมพรศิริ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ในเร็ว ๆ นี้ ให้พิจารณามาตรการดูแลข้าวเปลือกนาปี ฤดูกาลผลิตปี 2568/69 ที่คาดว่าจะผลิตจะออกสู่ตลาดตั้งแต่เดือน ก.ย.2568 เป็นต้นไป โดยจะมีทั้งหมด 4 มาตรการ และงบประมาณที่จะใช้ดำเนินการทั้งหมด

สำหรับ 4 มาตรการ ได้แก่ 1.สินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี เพื่อให้เกษตรกรเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางรอการขายในช่วงที่ผลผลิตออกน้อย จะได้ขายได้ราคาสูง 2.มาตรการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร 3.ชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก เพื่อรอการขาย และ 4.จัดตลาดนัดข้าวเปลือก รวมถึงจะเสนอให้พิจารณามาตรการลดต้นทุนให้เกษตรกร เช่น ปุ๋ยราคาถูก และหาก นบข.เห็นชอบ ก็เสนอให้คณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติต่อไป

ส่วนมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี 2568 ไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ จากปัญหาราคาข้าวเปลือกนาปีตกต่ำนั้น ที่ประชุม นบข. ได้มีมติให้คณะอนุกรรมการ นบข.ด้านการผลิต ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน พิจารณาหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการ ภายหลังจากที่กรมส่งเสริมการเกษตร เปิดให้ลงทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี 2568 เสร็จสิ้นไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ 30 เม.ย.2568

“ตอนนี้ กระทรวงเกษตรฯ อยู่ระหว่างพิจารณาหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขโครงการ รวมถึงงบประมาณที่จะนำมาใช้ จากนั้นจะเสนอให้ นบข. เห็นชอบ และเสนอ ครม. ต่อไป ซึ่งได้เร่งรัดให้กระทรวงเกษตรฯ เร่งดำเนินการโดยเร็ว เพื่อให้ทันการประชุม นบข. ที่จะประชุมในเร็ว ๆ นี้ ส่วนจะใช้งบประมาณเท่าไร อยู่ที่จำนวนเกษตรกรที่ลงทะเบียน โดยล่าสุด ณ วันที่ 23 พ.ค.2568 มีเกษตรกรลงทะเบียนแล้ว 842,810 ครัวเรือน คิดเป็นพื้นที่ 11.74 ล้านไร่ และคิดเป็นปริมาณผลผลิต 7.68 ล้านตันข้าวเปลือก” นายวิทยากรกล่าว

ทางด้านราคาข้าวเปลือกในประเทศล่าสุด ข้าวเปลือกเจ้า ตันละ 7,800 บาท ทรงตัวจากเดือนก่อน แต่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่อยู่ที่ตันละ 12,000 ตัน

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า กระทรวงพาณิชย์ คาดการณ์มีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี 2568 ขึ้นทะเบียนประมาณ 400,000 ครัวเรือน ใกล้เคียงกับปี 2567 และเมื่อเดือน ก.พ.2568 นบข.ได้อนุมัติกรอบเงินงบประมาณที่จะใช้ช่วยเหลือประมาณ 2,867 ล้านบาท จากวงเงินงบประมาณ 4,000 ล้านบาท ที่เหลือจากโครงการช่วยเหลือข้าวนาปี ปี 2567/68 แต่ปรากฏว่า ภายหลังจากลงทะเบียนเกษตรกรเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ 30 เม.ย.2568 มีเกษตรกรลงทะเบียนสูงกว่า 840,000 ครัวเรือน ดังนั้น จึงต้องใช้งบประมาณมากขึ้น และต้องขออนุมัติกรอบเงินงบประมาณเพิ่มเติม

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

โรงสีลุยปรับระบบ ตีกันหยงนอกฤดู จำนำข้าวทุบปิดตัว 30%

ต้นเดือนพฤษภาคม 2568 มีข่าวช็อกวงการค้าข้าวในประเทศไทย ชั่วรอยอดีตในรอบ 9 ปี กรณีโรงสีขายข้าวให้ผู้ส่งออกผ่านหยง ซึ่งทำหน้าที่เป็นนายหน้าและตัวแทนเก็บเงิน แต่โรงสีไม่ได้รับเงินค่าข้าวกว่า 10 ราย รวมกว่า 200 ล้านบาท ทั้งนี้จะแก้ปัญหาอย่างไร รวมถึงทิศทางอนาคตธุรกิจโรงสีข้าวไทยนับจากนี้จะเป็นอย่างไร

ฐานเศรษฐกิจสัมภาษณ์พิเศษ นายบรรจง ตั้งจิตวัฒนา กุลนายกสมาคมโรงสีข้าวไทย ที่ฉายภาพธุรกิจโรงสีข้าวเป็นเพียงจักรหนึ่งที่สำคัญมากในธุรกิจข้าว ที่ทำให้ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก

รื้อระบบค้าข้าว 3 แสนล้าน

นายบรรจง กล่าวว่า ระบบการซื้อขายข้าวของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันที่ใช้กันมานานกว่า 40 ปี จะใช้ความไว้วางใจกัน โดยโรงสีจะขายข้าวให้ผู้ส่งออกผ่านทางหยง (นายหน้า หรือโบรกเกอร์ ที่เป็นตัวแทนของโรงสี ในการขายข้าวให้ผู้ส่งออกหรือพ่อค้าขายส่งในประเทศ) แล้วผู้ส่งออกจะจ่ายเงินค่าข้าวผ่านหยง หยงจะหักค่านายหน้าหรือค่าบริการทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 0.75 ถึง 1.50 ของมูลค่าข้าว แล้วนำเงินที่เหลือโอนให้กับโรงสีเป็นค่าข้าว

แต่เมื่อเกิดปัญหานี้ขึ้น ก็ได้มีการพูดคุยกับสมาชิกว่าจะต้องทำการค้าข้าวในระบบใหม่ โดยให้โรงสีจ่ายค่านายหน้าให้กับหยงไปเลย แล้วให้ผู้ส่งออกโอนเงินชำระค่าข้าวให้กับโรงสีโดยตรง ซึ่งจะทำให้โรงสีลดความเสี่ยง และมั่นใจว่าจะช่วยแก้ปัญหาการถูกเบี้ยวไม่จ่ายเงินให้โรงสีของหยงลดลงด้วย ล่าสุดได้ให้ผู้เสียหายไปแจ้งความที่กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางเรียบร้อยแล้ว

“ในอดีตประมาณปี 2557 โรงสีมีกำลังการผลิตรวมมากกว่า 135 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวในประเทศมีเพียง 30-31 ล้านตัน หรือมีกำลังผลิตมากกว่าผลผลิตถึง 4 เท่า แต่ก็มาได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากคดีจำนำข้าว ทำให้โรงสีหายไปจากระบบไม่น้อยกว่า 30% ปัจจุบัน (ข้อมูลกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ปี 2567) มีโรงสีจำนวน 1,684 แห่ง ภาคกลางมากที่สุด 635 แห่ง รองลงมา คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 500 แห่ง , ภาคเหนือ 459 แห่ง และภาคใต้ 90 แห่ง ส่วนจังหวัดที่มีโรงสีข้าวมากที่สุด ได้แก่ นครสวรรค์, สุพรรณบุรี, นครปฐม, นครราชสีมา และเชียงใหม่ เป็นต้น โดยมีเงินหมุนเวียนค้าขายในระบบโดยเฉลี่ยประมาณ 3 แสนล้านบาท”

นาปิ้งราคาตกทำโคม่ารอบ 15 ปี

สำหรับสถานการณ์โรงสีรอบนาปิ้งปี 2568 โรงสีเผชิญสภาวะที่ย่ำแย่มาก แกลบที่เคยได้ราคา ก็ขายไม่ได้ เพราะโรงไฟฟ้าชีวมวลภาคอีสานหยุดหมด ส่วนรำ ปลายข้าว และข้าวหัก ราคาตก นอกจากนี้ต้องเผชิญปัญหากับสถาบันการเงิน เพราะการกู้เงินต้องสำแดงสต็อก 1.4 เท่ากับธนาคาร เรียกว่าต้องซื้อไป ขายไป หรือบางคนเลือกขายก่อนแล้วมาซื้อที่หลัง ขณะที่ราคาข้าวนาปิ้งปรับลดลงต่ำสุดในรอบ 15 ปี บางช่วงราคาเฉลี่ยต่อกิโลกรัมต่ำกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์อีก

“สมาคมโรงสีข้าวไทยพยายามให้สมาชิกช่วยซื้อข้าวจากเกษตรกรให้มากที่สุดเพื่อเก็บไว้หวังกำไร แต่ท้ายที่สุดก็ขาดทุนลงไปเรื่อยๆ ซึ่งในส่วนของโรงสีการขาดทุนจะไม่มีการร้องขอ เพราะเราอยู่อีกสถานะหนึ่งที่ต่างจากเกษตรกรชาวนา 18 ล้านคน โดยมีผู้ประกอบการแค่พันกว่าโรงทั่วประเทศ”

นายบรรจง ยังให้ความเห็นถึงร่างพระราชบัญญัติข้าว พ.ศ.... หรือกฎหมายข้าวว่า ต้องเริ่มจากวัตถุประสงค์ก่อนว่าต้องการมีกฎหมายเพื่ออะไร ทางโรงสีไม่ได้ขัด แต่จะต้องมีการพูดคุยหารือกันก่อน มองว่ามีความเป็นไปได้และมีผลดีต่อวงการค้าข้าว เพราะถ้าจะกล่าวหาว่าโรงสีกดราคา ก็มีกฎหมายสำนักงานคณะกรรมการแข่งขันทางการค้า (สำนักงาน กขค.) อยู่แล้วเพื่อช่วยเหลือหากคิดว่าถูกเอาเปรียบ

“ล่าสุดได้มีประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ที่มีนายพิชัย ชุณหวชิร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานฯ มีแนวคิดให้พื้นที่ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยใหม่ ก่อนหน้านั้นปิดตลาดไปตั้งแต่ปี 2559 มองย้อนกลับไปเป็นเรื่องน่าเสียดาย อย่างไรก็ตาม ทางสมาคมฯอยากฝากรัฐบาล ต้องหาคนเก่งในเรื่องการตลาด เพื่อกำหนดทิศทางการบริโภคข้าวโลกและในประเทศ เพื่อคำนวณกลับมาเป็นรายได้ของชาวนาอย่างแท้จริงให้เร็วที่สุด” นายบรรจง กล่าวตอนท้าย

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

กรมการค้าภายใน ลุยตีวงแหวนเกษตรกร ผู้ประกอบการรายย่อย ขายข้าวใน-ต่างประเทศ

กรมการค้าภายในเดินหน้าเสริมแกร่งเกษตรกร ผู้ประกอบการค้าข้าวรายย่อย ลุยจัดอบรมตีวงแหวนให้ความรู้ ทั้งการทำตลาด การขายออนไลน์ กฎระเบียบ มาตรฐานการส่งออก เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำตลาด ทั้งในประเทศและส่งออกขายต่างประเทศ เผยล่าสุดแก้กฎระเบียบการเก็บสต็อก และเว้นค่าธรรมเนียมเป็นผู้ส่งออก ที่กำลังจะมีผลบังคับใช้ มิ.ย.นี้

น.ส.ญานี ศรีมณี รองอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมมีแผนที่จะผลักดันเกษตรกรไทย และผู้ประกอบการค้าข้าวรายย่อย ให้มีขีดความสามารถในการขายข้าวได้เพิ่มมากขึ้น ทั้งตลาดในประเทศและส่งออกขายต่างประเทศ โดยจะจัดอบรมให้ความรู้กับกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ทั่วประเทศ ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพ สร้างรายได้ และเพิ่มมูลค่าการตลาดสินค้าเกษตร ตั้งเป้าจัดอบรม 20 รุ่น ๆ ละ 2 วัน ผู้เข้าอบรมรุ่นละไม่ต่ำกว่า 50 คน เนื้อหาครอบคลุมตั้งแต่แนวโน้มตลาดออนไลน์ กลยุทธ์การทำคอนเทนต์ขายของผ่าน TikTok และ Facebook การวิเคราะห์คลิปให้ปัง รวมถึง Workshop การขายจริง พร้อมทั้งให้ความรู้ด้านกฎระเบียบและมาตรฐานส่งออกข้าว รวมถึงแนะนำแนวทางการเข้าสู่แพลตฟอร์ม Thaitrade.com ของกระทรวงพาณิชย์

ทั้งนี้ การจัดอบรมจนถึงปัจจุบัน ได้อบรมไปแล้ว 11 รุ่น มีผู้แทนกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เข้าร่วมแล้ว 688 ราย และยังมีแผนคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรศักยภาพ 20 กลุ่ม เพื่อเข้าสู่กระบวนการ Coaching เชิงลึก โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด พร้อมเชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถเติบโตในธุรกิจค้าข้าวได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

สำหรับการผลักดันให้เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อยสามารถส่งออกข้าวไปยังต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้มีการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าว เพื่อลดภาระขั้นตอนและค่าธรรมเนียมที่เคยเป็นอุปสรรค โดยได้ดำเนินการยกเว้นการสต็อกข้าวสารในขั้นตอนขออนุญาตเป็นผู้ส่งออกข้าว สำหรับกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ ตามประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตาม พ.ร.บ.การค้าข้าว ฉบับที่ 154 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 ม.ค.2568 และคณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงเมื่อวันที่ 13 พ.ค.2568 ยกเว้นค่าธรรมเนียมให้กับเกษตรกรและสหกรณ์ที่ขออนุญาตเป็นผู้ส่งออกข้าวทั่วไป และข้าวสารบรรจุกล่องหรือหีบห่อไม่เกิน 12 กิโลกรัม คาดว่าจะประกาศใช้ในเดือน มิ.ย.2568 โดยสามารถยื่นคำขอผ่านระบบออนไลน์ Ricetrade.dit.go.th แล้วเสร็จภายใน 1 วัน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสะดวกรวดเร็วอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ กรมจะร่วมจัดนิทรรศการในงาน “วันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี 2568” ระหว่างวันที่ 5-7 มิ.ย.2568 ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จ.พระนครศรีอยุธยา มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น การสาธิตการทำเมนูอาหารจากข้าว การจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้าข้าวจากกลุ่มเกษตรกร การนำเสนอช่องทางทางการจำหน่าย

สินค้าผ่านออนไลน์ รวมถึงการถ่ายทอดสดกิจกรรมตลอดทั้งงานผ่านช่องทางออนไลน์ โดยจะมีเซฟชื่อดังที่เป็นอินฟลูเอนเซอร์ในโลกโซเชียล มาร่วมสาธิตการทำอาหาร และช่วยสร้างการรับรู้สินค้าให้กับเกษตรกร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรไทยอย่างครบวงจร

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

xx

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาอ่อนตัวลงเล็กน้อย โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 396 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 397 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ท่ามกลางภาวะการค้าที่ค่อนข้างซบเซา โดยผู้ค้ารายหนึ่งใน Ho Chi Minh กล่าวว่า กิจกรรมการค้าขายค่อนข้างเบาบาง ขณะที่ความต้องการข้าวในตลาดก็ชะลอลงเช่นกัน

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2568 ราคาอ่อนตัวลงเล็กน้อยจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 323 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 396 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 366 เหรียญสหรัฐต่อดัน

ขณะเดียวกันราคาข้าวภายในประเทศในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงมีการผันผวนเล็กน้อยในแต่ละท้องถิ่น ท่ามกลางความเคลื่อนไหวสำคัญ 2 ประการจากตลาดต่างประเทศที่กำลังส่งผลกระทบต่อแนวโน้มการส่งออกข้าวของเวียดนาม

โดยอินโดนีเซียซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวรายใหญ่จากเวียดนามเมื่อปีที่แล้ว ได้ประกาศแผนที่จะยุติการนำเข้าข้าวในปีนี้ เนื่องจากผลผลิตภายในประเทศเติบโตอย่างแข็งแกร่งและมีปริมาณสำรองข้าวเหลือมาก ซึ่งช่วยให้ประเทศสามารถมั่นใจในการจัดหาข้าวภายในประเทศได้

อย่างไรก็ตาม ตามที่ผู้ส่งออกหลายรายมองว่า การเคลื่อนไหวดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบมากนัก เนื่องจากกลุ่มข้าวที่ขายในตลาดอินโดนีเซียเป็นกลุ่มข้าวราคาต่ำ และเวียดนามก็ไม่มีข้าวส่วนเกินจากแหล่งนี้มากนัก ดังนั้นแผนการของอินโดนีเซียที่จะหยุดนำเข้าข้าวในปีนี้นี้จึงไม่ใช่ปัญหาสำหรับข้าวเวียดนาม นอกจากนี้เวียดนามยังมีความได้เปรียบเรื่องข้าวคุณภาพสูงที่ได้รับความนิยมในตลาดระดับไฮเอนด์ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น

ความเคลื่อนไหวที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งในตลาดข้าวคือการที่อินเดียยกเลิกการห้ามส่งออกข้าว ส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวในหลายประเทศลดลง โดย นาย Nguyen Van Thanh กรรมการบริหารบริษัท Phuoc Thanh IV Manufacturing - Trading Co., Ltd. (จังหวัด Vinh Long) กล่าวว่า การที่อินเดียยกเลิกการห้ามส่งออกข้าว ส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวในหลายประเทศลดลง รวมถึงประเทศเวียดนามด้วย ปัจจุบันราคาส่งออกข้าวกลับมาอยู่ที่ระดับปี 2563-2564 แต่อยู่ในระดับที่สูงกว่าเล็กน้อยซึ่งถือเป็นราคาที่สมเหตุสมผล

นาย Nguyen Van Thanh คาดการณ์ว่า ตั้งแต่บัดนี้จนถึงสิ้นปี 2568 ราคาข้าวภายในประเทศจะไม่ผันผวนมากนักเมื่อเทียบกับปี 2566-2567

ขณะที่มีรายงานว่า หอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (VCCI) ได้ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าผ่อนปรนกฎระเบียบเพื่อช่วยกระตุ้นการส่งออกข้าว โดย VCCI ระบุว่ากฎระเบียบปัจจุบันของกระทรวงที่

กำหนดให้ผู้ส่งออกข้าวต้องมีโกดังเก็บข้าวเป็นของตนเองนั้น เท่ากับเป็นสร้างอุปสรรคทำให้ผู้ส่งออกรายย่อยเข้าสู่ตลาดได้ยาก โดยแนะนำว่าผู้ส่งออกรายย่อยควรสามารถเช่าโกดังได้หากจำเป็น

ข้อมูลจากสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2568 เวียดนามส่งออกข้าวมากกว่า 4 ล้านตัน ด้วยผลลัพธ์ดังกล่าวอุตสาหกรรมส่งออกข้าวยังคงมีเวลาอีก 7 เดือนในการบรรลุเป้าหมายการส่งออก 7.5 ล้านตันในปี 2568 ซึ่งถือเป็นสัญญาณเชิงบวกที่แสดงให้เห็นว่าเป้าหมายดังกล่าวมีความเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ และอาจเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วยซ้ำ

ในไตรมาสแรกของปี 2568 ฟิลิปปินส์ยังคงเป็นตลาดผู้บริโภครายใหญ่ที่สุดของเวียดนาม โดยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ที่ 42.1% ไต้หวันและกานาเป็นตลาดใหญ่สองแห่งถัดไป โดยมีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ 16.3% และ 10.2% ตามลำดับ สำนักงานการค้าเวียดนามในฟิลิปปินส์คาดการณ์ว่าความต้องการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ในปี 2568 จะยังคงสูงอยู่ โดยเวียดนามยังคงเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของฟิลิปปินส์ และคาดการณ์ว่าฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวจากเวียดนามประมาณ 4.35 ล้านตันในปี 2568

ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม 2568 การส่งออกข้าวของเวียดนามเริ่มฟื้นตัวหลังจากที่ร่วงลงอย่างหนักในช่วงต้นปี โดยเฉพาะในกลุ่มข้าวขาว 5% ซึ่งตามรายงานของสมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) ราคาข้าวขาว 5% ในปัจจุบันของเวียดนามเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับต้นปี 2568 แต่ยังคงอยู่ที่ 397 เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งต่ำกว่าข้าวชนิดเดียวกันจากไทย 5 เหรียญสหรัฐต่อตัน แต่สูงกว่าอินเดียและปากีสถาน 15 เหรียญสหรัฐต่อตัน และ 5 เหรียญสหรัฐต่อตัน ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของราคาส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วงเวลาข้างต้นนี้ยังไม่ถือเป็นเรื่องดีนัก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากอุปสงค์และอุปทานของตลาด

ขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรมเชื่อว่าเพื่อที่จะปรับปรุงขีดความสามารถและมูลค่าการส่งออกผู้ประกอบการในประเทศจำเป็นต้องดำเนินการกระจายตลาดเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง เพิ่มการส่งออกข้าวไปยังตลาดใหม่ๆ เช่น ยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ตะวันออกกลาง เอเชียตะวันตก แอฟริกา เป็นต้น ในเวลาเดียวกัน ใช้ประโยชน์จากข้อตกลงการค้าเสรีเพื่อรับแรงจูงใจทางภาษีศุลกากร และพิชิตและเพิ่มการส่งออกข้าวไปยังตลาดใหม่ๆ

สำนักข่าว Vietnamnet global รายงานว่า ทางกรมเวียดนามมีนโยบายที่จะให้ผู้ประกอบการเวียดนามจำเป็นต้องเก็บสต็อกข้าวไว้ก่อนที่จะทำข้อตกลงการส่งออก ซึ่งกฎระเบียบการส่งออกข้าวฉบับใหม่นี้ทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการสูงขึ้น

ทั้งนี้ กฎระเบียบที่เสนอขึ้นหลายฉบับในร่างพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยธุรกิจส่งออกข้าวทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และกดดันให้ผู้ประกอบการรายใหม่ต้องลงทุนมากขึ้น ซึ่งรวมถึงข้อกำหนดให้เก็บสต็อกข้าวอย่างน้อย 1,250 ตัน แม้จะไม่ได้ลงนามในสัญญาก็ตาม และข้อผูกพันในการเป็นเจ้าของคลังสินค้าแทนที่จะได้รับอนุญาตให้เช่า

เวียดนามซึ่งเป็นหนึ่งในสามผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ในปี 2024 โดยส่งออกข้าวจำนวนกว่า 9 ล้านตัน ทำรายได้เกือบ 5.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม แม้อุตสาหกรรมนี้จะมีมูลค่าหลายพันล้านดอลลาร์แต่ก็ยังมีประสิทธิภาพต่ำอย่างมาก ส่งผลให้ราคาผันผวนและเกิดการแข่งขันกันอย่างดุเดือดระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมการผลิตและการส่งออกข้าวอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและผลประโยชน์ของทุกฝ่าย กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (the Ministry of Industry and Trade) จึงได้จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อแก้ไขพระราชกฤษฎีกา 107/2018/ND-CP เกี่ยวกับธุรกิจส่งออกข้าว

(Decree 107/2018/ND-CP on rice export business) และพระราชกฤษฎีกา 01/2025/ND-CP (Decree 01/2025/ND-CP) ซึ่งร่างฉบับรวมนี้อาจเปิดรับความคิดเห็นจากสาธารณชนอยู่ในขณะนี้

ด้านหอการค้าและอุตสาหกรรมเวียดนาม (The Vietnam Chamber of Commerce and Industry (VCCI)) เชื่อว่าบทบัญญัติที่เสนอมานี้หลายฉบับนั้นไม่สมเหตุสมผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับธุรกิจค้าข้าวรายใหม่ เนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวจะเพิ่มต้นทุนการดำเนินงานและความต้องการเงินทุน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มาตรา 1.1 ของร่าง (แก้ไขมาตรา 4.2 ของพระราชกฤษฎีกา 107) กำหนดให้ผู้ส่งออกข้าวเป็นเจ้าของสถานที่จัดเก็บข้าวและข้าวเปลือก ซึ่งหมายความว่าธุรกิจต่างๆ จะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าพื้นที่จัดเก็บอีกต่อไป ดังที่ได้รับอนุญาตในปัจจุบัน

ตามข้อมูลของ VCCI เป้าหมายหลักของข้อกำหนดการจัดเก็บนี้คือการยืนยันว่าธุรกิจมีศักยภาพในการดำเนินการและสถานที่จัดเก็บข้าว ไม่ว่าสถานที่เหล่านี้จะเป็นเจ้าของหรือเช่าก็ไม่สำคัญ トラバได้ที่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ การเป็นเจ้าของหรือการเช่าเป็นเรื่องของเสรีภาพในการทำธุรกิจ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของเศรษฐกิจตลาด

VCCI เตือนว่ากฎการเป็นเจ้าของเพียงอย่างเดียวนี้อาจทำให้ความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออกของเวียดนามลดลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรและความยั่งยืนของห่วงโซ่คุณค่าข้าวในระยะยาว

นอกจากนี้ VCCI ยังปฏิเสธข้อโต้แย้งของหน่วยงานร่างที่ระบุว่า การเช่าทำให้บริษัทได้เปรียบด้านราคาที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากบริษัทหลีกเลี่ยงต้นทุนการลงทุนล่วงหน้า ตามที่ VCCI ระบุ ต้นทุนการเช่ายังคงเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมด และถูกนำมาคิดรวมในราคาสุดท้ายของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นจึงไม่ใช่ข้อได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรม

VCCI เน้นย้ำว่าไม่จำเป็นต้องให้รัฐเข้ามาแทรกแซงในส่วนต่างราคาปกติระหว่างธุรกิจที่เป็นเจ้าของหรือเช่าสถานที่จัดเก็บในเศรษฐกิจตลาด VCCI จึงเสนอให้ยกเลิกข้อกำหนดที่ผู้ส่งออกข้าวต้องเป็นเจ้าของคลังสินค้า

ในทำนองเดียวกัน มาตรา 1.7 ของร่างกฎหมาย (แก้ไขมาตรา 12 ของพระราชกฤษฎีกา 107) กำหนดให้ธุรกิจใหม่ต้องเก็บสต็อกข้าวอย่างน้อย 1,250 ตันภายใน 45 วันหลังจากได้รับใบอนุญาต และรักษาระดับนี้ไว้จนกว่าจะส่งออกจริง

โดย VCCI ระบุว่ากฎนี้อาจทำให้ธุรกิจใหม่เกิดความสับสน เนื่องจากจะถูกบังคับให้ซื้อและจัดเก็บข้าวในปริมาณมากก่อนที่จะทำสัญญาส่งออกใดๆ ทำให้เกิดความตึงเครียดด้านเงินทุน ต้นทุนการจัดเก็บและรักษาคุณภาพที่สูงขึ้น และการระดมทุนที่ไม่จำเป็น กฎนี้ยังทำให้บริษัทมีความเสี่ยงสำหรับการจัดหาข้าว เนื่องจากไม่สามารถคาดเดาได้อย่างแน่ชัดว่าจะได้รับใบอนุญาตเมื่อใด

ขณะที่หน่วยงานร่างกฎหมายโต้แย้งว่าหากไม่มีข้อกำหนดการเก็บสต็อกข้าว ผู้ค้ารายใหม่อาจจะซื้อข้าวก็ต่อเมื่อได้ลงนามในสัญญาแล้วเท่านั้น ซึ่งอาจทำให้เกิดการซื้อขายที่มีการแข่งขันกันและราคาผันผวน หรืออีกทางหนึ่ง พวกเขาอาจไม่ซื้อข้าวในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งจะส่งผลเสียต่อผลกำไรของเกษตรกร

อย่างไรก็ตาม VCCI โต้แย้งว่าหากปัญหานี้จำกัดอยู่แค่ผู้ค้ารายใหม่ ผลกระทบจะไม่ร้ายแรง เนื่องจากเกษตรกรยังมีทางเลือกที่จะขายให้กับผู้ค้ารายเดิม และหากปัญหาแพร่หลาย กฎระเบียบนี้ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้น VCCI จึงเสนอให้ยกเลิกข้อกำหนดการเก็บสต็อกสินค้าสำหรับผู้ค้ารายใหม่ด้วย

นอกจากนี้ VCCI ยังเสนอให้แก้ไขกฎเกี่ยวกับการเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าไม่ได้รับรายงานเกี่ยวกับการรักษาสต็อกสินค้าภายใน 45 วันนับจากวันที่ส่งการแจ้งเตือน โดย VCCI แนะนำให้ใช้ค่าปรับทางปกครองแทน โดยอาจใช้โทษที่สูงกว่าหากจำเป็น

ในกรณีที่เกี่ยวกับการห้ามการมอบหมายการส่งออกข้าว VCCI ยังเรียกร้องให้ยกเลิกกฎนี้ด้วย โดยในปัจจุบัน บริษัทหลายแห่งผลิตข้าวที่ตรงตามมาตรฐานการส่งออกแต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์การขอใบอนุญาตส่งออกได้เนื่องจากมีเกณฑ์ที่เข้มงวด การอนุญาตให้มีการมอบหมายการส่งออกจะทำให้บริษัทเหล่านี้สามารถเข้าถึงตลาดต่างประเทศได้ในขณะที่ป้องกันไม่ให้เกิดการส่งออกไปยังตลาดที่มีการผ่อนปรนมากกว่า เช่น กัมพูชาหรือไทย

มีฉะนั้น กิจกรรมการส่งออกข้าวของเวียดนามอาจได้รับผลกระทบ และธุรกิจบางแห่งอาจต้องปิดตัวลง

นอกจากนี้ VCCI ยังตั้งข้อสังเกตว่าการส่งออกที่ได้รับมอบหมายนั้นสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการค้าและระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากข้าวไม่ได้อยู่ในรายการสินค้าส่งออกต้องห้ามหรือจำกัดชั่วคราว

VCCI เน้นย้ำว่าการแก้ไขระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับธุรกิจส่งออกข้าวจะต้องสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมติหมายเลข 68 (Resolution 68) ซึ่งได้แก่ การสร้างสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เอื้ออำนวย การส่งเสริมการแข่งขันตามกลไกตลาด และการลดต้นทุนการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นสำหรับองค์กร

ที่มา Oryza.com

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า นายอันดี อัมราน สุลaimาน (Andi Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร (Agriculture Minister) ประกาศว่าข้าวสำรองของรัฐบาล ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของหน่วยงานโลจิสติกส์แห่งชาติ (the National Logistics Agency or Bulog) มีเกิน 4 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นระดับสูงสุดที่อินโดนีเซียทำได้ในรอบ 57 ปี

ด้วยเหตุนี้ นายอันดี อัมราน สุลaimาน จึงมั่นใจว่าเป้าหมายการพึ่งพาตนเองของข้าว ซึ่งกำหนดไว้ในปีที่ 4 ภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต จะบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าในปีที่ 3

ด้วยปริมาณข้าวที่มีอยู่ในปัจจุบัน รัฐบาลสามารถแจกจ่ายข้าวสาร 10 กิโลกรัมเป็นอาหารช่วยเหลือแก่ครอบครัวผู้รับประโยชน์ 18.3 ล้านครัวเรือน (KPM) เป็นเวลา 2 เดือน

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า นาย Zulkifli Hasan รัฐมนตรีอาวุโสที่ดูแลกิจการอาหารกล่าวกับเว็บไซต์ข่าว Bisnis.com เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า อินโดนีเซียอาจไม่นำเข้าข้าวและข้าวโพดจนกว่าจะถึงปี 2026 โดยอ้างถึงอุปทานในประเทศที่ล้นหลามซึ่งขณะนี้รัฐบาลมีสต็อกข้าวเกือบ 3.9 ล้านตัน

นาย Zulkifli Hasan กล่าวว่า ปีนี้จะไม่มีการนำเข้าอีกต่อไปและในปีหน้าก็อาจจะไม่นำเข้าอีก

ด้านสำนักงานสถิติอินโดนีเซียได้ประมาณการว่าผลผลิตข้าวในช่วงเดือนมกราคมถึงมิถุนายนจะอยู่ที่ประมาณ 18.76 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.2% จากช่วงเดียวกันของปีก่อน

ขณะที่กระทรวงเกษตรของอินโดนีเซียระบุว่า การจัดหาข้าวภายในประเทศอยู่ที่ 2.35 ล้านตัน ณ วันที่ 27 พฤษภาคม 2568 ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายในปีที่ 3 ล้านตัน

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Jakarta Globe ระบุว่า ปริมาณข้าวสำรองของอินโดนีเซียมีมากกว่า 4 ล้านตัน ณ เดือนพฤษภาคม 2568 ซึ่งถือเป็นก้าวสำคัญที่เกิดจากการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในการจัดซื้อภายในประเทศ

โดยเมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 รัฐบาลได้ดูดซับข้าวจากเกษตรกรในประเทศผ่านหน่วยงานโลจิสติกส์ของรัฐ (Bulog) ได้แล้วจำนวน 2.4 ล้านตัน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากค่าเฉลี่ย 5 ปีที่ 1.2 ล้านตัน สำหรับช่วงเวลาเดียวกัน

การเพิ่มขึ้นนี้มีส่วนที่ได้มาจากสต็อกข้าวที่คงค้างจากปีก่อน ขณะที่รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรได้ยกเครดิตให้กับรัฐบาลชุดปัจจุบันในการดำเนินนโยบายเชิงกลยุทธ์ที่ทำให้กระบวนการทำน่ายง่ายขึ้นและเสริมสร้างการผลิตโดยนโยบายสำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ การกำหนดราคาซื้อข้าวเปลือกแห่งของรัฐบาลที่ 6,500 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม (ประมาณ 0.4 ดอลลาร์) ซึ่งช่วยให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า แม้ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวสูงสุด

ข้อมูลจากสำนักงานสถิติกลาง (the Central Statistics Agency; BPS) ระบุว่าผลผลิตข้าวระหว่างเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม 2568 อยู่ที่ 16.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 11.95% เมื่อเทียบกับปีก่อน

ขณะที่กลยุทธ์การจัดซื้อโดยตรงของ Bulog ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมสร้างสต็อกข้าวสำรองของประเทศเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดเสถียรภาพของตลาดและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น ซึ่งตอกย้ำถึงประสิทธิภาพของการมุ่งเน้นของรัฐบาลในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงด้านอาหาร

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า ประธานาธิบดีปราโบโว ซูเบียนโต (Prabowo Subianto) ได้อนุมัติแผนการส่งออกข้าวไปยังมาเลเซียแล้ว

นาย Sudaryono รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Deputy Agriculture Minister) กล่าวว่า ได้มีการหารือกับรัฐบาลมาเลเซียแล้ว รวมถึงการพบปะกับผู้ประกอบการชาวมาเลเซียที่สนใจนำเข้าข้าว โดยขณะนี้อินโดนีเซียกำลังรอกลไกการส่งออกของมาเลเซียก่อนที่จะดำเนินการส่งออก

ตามคำกล่าวของนาย Sudaryono ผู้ประกอบการชาวมาเลเซียได้ร้องขอข้าวประมาณ 2,000 ตันต่อเดือน แม้ว่าปริมาณนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามกำลังการผลิตของอินโดนีเซีย พร้อมทั้งย้ำว่า อินโดนีเซียจะปฏิบัติตามขั้นตอนความร่วมมือที่ตกลงกันได้ และรอการติดตามผลอย่างเป็นทางการจากมาเลเซียก่อนจึงจะเริ่มส่งออก

ก่อนหน้านี้ นายอัมราน สุไลมาน (Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Agriculture Minister) กล่าวว่า มาเลเซียแสดงความสนใจที่จะนำเข้าข้าวจากอินโดนีเซีย เนื่องจากราคาข้าวในประเทศพุ่งสูงขึ้น พร้อมทั้งเสริมว่าความต้องการข้าวของมาเลเซียสูงขึ้น ในขณะที่ปัจจุบันการผลิตข้าวของมาเลเซียตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้เพียง 40-50% เท่านั้น

ที่มา Oryza.com

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า รัฐบาลฟิลิปปินส์มีแผนที่จะลดการพึ่งพาข้าวจากเวียดนาม ซึ่งเป็นผู้จัดหาข้าวรายใหญ่ที่สุดของตน เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีอุปทานที่คงที่และราคาที่สามารถแข่งขันได้ในประเทศ

นาย Francisco Tiu Laurel รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (Agriculture Secretary) กล่าวในการสัมภาษณ์เมื่อปลายสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า กระทรวงเกษตรฯ กำลังเจรจากับผู้นำเข้าเอกชนเกี่ยวกับการจัดซื้อจากผู้ผลิตประเทศอื่นๆ เช่น อินเดีย ปากีสถาน กัมพูชา และเมียนมา นอกจากนี้อาจมีข้อตกลงกับอินโดนีเซียและไทยด้วย

นาย Francisco Tiu Laurel กล่าวว่า ฟิลิปปินส์กำลังพยายามกระจายแหล่งผลิตเพื่อรักษามาตรฐานการแข่งขันที่เท่าเทียมกัน ซึ่งปัจจุบันเวียดนามเป็นซัพพลายเออร์ที่เชื่อถือได้มากที่สุด แต่ข้อเท็จจริงที่ว่า การส่งออกของเวียดนามคิดเป็น 90% ของการนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ อาจเป็นปัญหาในกรณีที่อุปทานอยู่ในภาวะตึงตัว โดยเห็น

ได้จากการที่ราคาข้าวทุกชนิดของเวียดนามได้พุ่งขึ้นแตะระดับสูงสุดในรอบ 3 เดือนในเดือนเมษายน 2568 เนื่องจากมีความสนใจในการซื้อที่เพิ่มขึ้นจากผู้ค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การดำเนินการครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ที่กว้างขึ้นเพื่อรักษาเสถียรภาพของอุปทานและราคาที่แข่งขันได้ในตลาด

ทั้งนี้ การทำให้ราคาข้าวที่ประชาชนสามารถเอื้อมถึงได้ถือเป็นวาระสำคัญของประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ (President Ferdinand Marcos Jr.) โดยรัฐบาลได้มีการปรับลดภาษีนำเข้าจาก 35% เหลือ 15% เมื่อปีที่แล้ว และประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคงทางอาหารในเดือนกุมภาพันธ์ 2568 เพื่อควบคุมราคาที่พุ่งสูง ซึ่งช่วยชะลออัตราเงินเฟ้อโดยรวมให้อยู่ในระดับต่ำสุดตั้งแต่ปี 2019 และทำให้ธนาคารกลางมีทางเลือกในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเพิ่มเติม

นาย Francisco Tiu Laurel คาดว่าการนำเข้าข้าวในปีนี้จะต่ำกว่าในปี 2024 และจะไม่เกิน 4.5 ล้านตัน ซึ่งน้อยกว่าการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ที่คาดว่าฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวในปี 2568 ประมาณ 5.4 ล้านตัน โดยฟิลิปปินส์กำลังมุ่งหน้าสู่การผลิตข้าวเปลือกให้ได้จำนวน 20.46 ล้านตันในปี

ตามรายงานของ Inquirer.Net ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากสำนักงานอุตสาหกรรมพืช (the Bureau of Plant Industry; BPI) ว่า นับจนถึงช่วงปลายเดือนพฤษภาคม 2025 การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์ลดลงเหลือประมาณ 1.7 ล้านตัน ลดลงประมาณ 20.9% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว

ขณะที่สำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ (The Philippine Statistics Authority; PSA) ระบุว่า การลดลงนี้เกิดจากผลผลิตข้าวเปลือกภายในประเทศที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยในไตรมาสแรกของปี 2025 เป็น 4.69 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 4.68 ล้านตันเมื่อปีที่แล้ว

ด้านกระทรวงเกษตรฯ (The Department of Agriculture; DA) ระบุว่า การนำเข้าข้าวที่ลดลงนั้นเป็นผลมาจากในปีนี้มีสภาพอากาศดีขึ้น และคาดว่าจะการผลิตข้าวจะฟื้นตัวขึ้น โดยตั้งเป้าที่จะผลิตข้าวเปลือกให้ได้ 20.4 ล้านตันในปี 2568 ซึ่งเป็นสถิติสูงสุด

ส่วนกรณีที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้คาดการณ์ว่าในปี 2568 ฟิลิปปินส์จะมีการนำเข้าข้าวประมาณ 5.4 ล้านตันนั้น ทางฟิลิปปินส์มองว่าอาจจะเกินจริงไปบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาจากการที่ฟิลิปปินส์ยังไม่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพภูมิอากาศที่รุนแรง เช่น เอลนีโญหรือลานีญา อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ยังคงคาดการณ์การนำเข้าข้าวของฟิลิปปินส์จะยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยจะอยู่ที่ระดับประมาณ 5.5 ล้านตัน ในปี 2569 เนื่องจากแนวโน้มการบริโภคข้าวที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของจำนวนประชากร

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวในปัจจุบันจะต้องมีการเสียภาษีนำเข้าที่อัตรา 15% ตามคำสั่งฝ่ายบริหารฉบับที่ 62 (Executive Order No. 62) ซึ่งมีผลบังคับใช้ไปจนถึงปี 2571 โดยมีการทบทวนเป็นระยะทุกๆ 4 เดือน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ (The Agriculture Secretary) กล่าวว่า กระทรวงเกษตร (DA) จะแนะนำให้คงอัตราภาษีศุลกากรในระดับต่ำในปัจจุบันไว้ เพื่อให้แน่ใจว่าข้าวจะยังคงมีราคาที่เอื้อมถึงได้ พร้อมทั้งจะมีการพิจารณาปรับขึ้นอัตราภาษีศุลกากรอย่างค่อยเป็นค่อยไปในฤดูเก็บเกี่ยวหน้า เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรท้องถิ่นและบริหารจัดการปริมาณข้าวนำเข้าได้ดีขึ้น

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 1,812,527.44 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,416 ใบ) ลดลงประมาณ

15.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,152,534 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,971 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 269,986.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 380 ใบ) ลดลงประมาณ 21.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 352,386.08 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 495 ใบ) ลดลงประมาณ 15.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 494,743.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 633 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 417,330.80 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 484 ใบ) ลดลงประมาณ 12.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) ฟิlipปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1,336,127.94 ตัน (สัดส่วน 73.7% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 277,830.33 ตัน (สัดส่วน 15.3%) ไทยจำนวน 104,012.23 ตัน (สัดส่วน 5.7%) ปากีสถานจำนวน 71,761.02 ตัน (สัดส่วน 4.0%) อินเดีย 19,259.16 ตัน (สัดส่วน 1.1%) เกาหลีใต้ 2,000 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 336 ตัน และอิตาลี 0.77 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีจำนวนรวม 3,167 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,696,618.91 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 531 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 519,420.31 ตัน

สำนักข่าว BusinessWorld รายงานว่า กระทรวงเกษตรฯ เปิดเผยว่าการนำเข้าข้าวในปี 2024 มีจำนวน 4.8 ล้านตัน ซึ่งทำให้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีได้คิดเป็นมูลค่าประมาณ 34,230 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 12.57% จากปีก่อนหน้า

นาย Arnel V. de Mesa โฆษกกระทรวงเกษตรฯ เปิดเผยว่าการจัดเก็บภาษีมีความแข็งแกร่งในไตรมาสแรกของปี 2024 อยู่ที่ 11,660 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 53.23% และในไตรมาสที่ 2 ของปี 2024 อยู่ที่ 11.85 พันล้านบาท ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2024 อยู่ที่ 4.18 พันล้านบาท และในไตรมาสที่ 4 ของปี 2024 ที่ 6.52 พันล้านบาท โดยที่ยอดจัดเก็บอ่อนตัวลงเมื่อเทียบเป็นรายปีในช่วงครึ่งหลังของปี 2024 โดยลดลง 80.93% ในไตรมาสที่ 3 และลดลง 33.50% ในไตรมาสที่ 4

ขณะที่ปริมาณการนำเข้ามีแนวโน้มลดลงในไตรมาสแรกของปี 2025 ซึ่งมีข้อมูลจนถึงวันที่ 13 มีนาคม 2568 เท่านั้น การนำเข้าจนถึงวันนั้นรวมอยู่ที่ 641,000 ตัน ซึ่งต่ำกว่าอัตราในปีก่อนหน้าอย่างมาก ซึ่งปริมาณการนำเข้าในไตรมาสแรกของปี 2024 อยู่ที่เกือบ 1.2 ล้านตัน

ด้านนาย Raul Q. Montemayor ผู้จัดการระดับประเทศของสหพันธ์เกษตรกรเสรี (Federation of Free Farmers) กล่าวว่า เขาสงสัยว่าการจัดเก็บภาษีศุลกากรในปีนี้จะระดมเงินได้ 30,000 ล้านบาทตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อสนับสนุนกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว (the Rice Competitiveness Enhancement Fund; RCEF) หรือไม่ เนื่องจากการนำเข้าข้าวลดลง ซึ่ง ณ เดือนเมษายน 2568 การนำเข้าทั้งหมดอยู่ที่ 1.5 ล้านตัน และการจัดเก็บภาษีศุลกากรอยู่ที่เพียง 6,200 ล้านบาท

ทั้งนี้ กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว (RCEF) เป็นส่วนประกอบหนึ่งของกฎหมายภาษีข้าวปี 2019 (the Rice Tariffication Law of 2019) ซึ่งมีการกำหนดเงินงบประมาณเริ่มต้นมูลค่า 10,000 ล้านบาทสำหรับการปรับปรุงอุตสาหกรรมข้าวในประเทศ และได้เพิ่มเป็น 30,000 ล้านบาท โดยการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมในปี 2567

เงินงบประมาณที่มีการจัดสรรจำนวน 30,000 ล้านบาท สำหรับกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว นั้น ได้มีการจัดสรรเงินจำนวน 6,000 ล้านบาทไว้สำหรับโครงการเมล็ดพันธุ์ข้าว (rice seed) สำหรับโครงการด้านเครื่องจักรทางการเกษตร (farm mechanization) จำนวน 9,000 ล้านบาท และสำหรับโครงการขยายและฝึกอบรม ความช่วยเหลือทางการเงิน สินเชื่อ การปรับปรุงดิน ระบบชลประทานที่ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และโครงการกักเก็บน้ำจำนวน 15,000 ล้านบาท

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

สำนักข่าวเกียวโดรายงานว่า ข้าวสารจากสต็อกสำรองของรัฐบาลญี่ปุ่นเริ่มวางจำหน่ายในร้านค้าปลีกตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2568 ซึ่งเป็นการขายตรงผ่านการทำสัญญากับผู้ค้าปลีก โดยมีผู้บริโภคจำนวนมากแห่ไปซื้อเพราะราคาถูกกว่า

บริษัทอิโต-โยคาโด (Ito-Yokado Co.) ผู้ดำเนินกิจการซูเปอร์มาร์เก็ตรายใหญ่ และบริษัทไอริส โอฮายามะ (Iris Ohyama Inc.) ซึ่งเป็นผู้ผลิตเครื่องใช้ภายในบ้าน เป็นสองบริษัทแรกที่เริ่มวางจำหน่ายข้าวดังกล่าวในบางสาขา โดยมีราคาถูกลง 2,160 เยน (ประมาณ 15 ดอลลาร์สหรัฐ) สำหรับขนาด 5 กิโลกรัม รวมภาษีแล้ว

ขณะที่ที่ร้านอิโต-โยคาโดในเขตโอตะ กรุงโตเกียว ข้าวจำนวน 500 ถังจำหน่ายหมดภายในเวลาเพียง 30 นาทีหลังจากร้านเปิดทำการในเวลา 10.00 น. ขณะที่สาขาอื่น ๆ ของอิโต-โยคาโดเริ่มจำหน่ายในวันอาทิตย์ที่ 1 มิถุนายน 2568 หรือหลังจากนั้น

ทั้งนี้ ซูเปอร์มาร์เก็ต Ito-Yokado ได้ทำสัญญาซื้อข้าวจำนวน 5,000 ตันที่เก็บเกี่ยวได้ในปี 2565 โดยไม่ผ่านโครงการประมูล ซึ่งนายยามาโมโตะ เท็ตสึยะ ประธาน Ito-Yokado กล่าวว่า ทางบริษัทยื่นความจำนงขอซื้อข้าวนี้เพราะต้องการวางขายข้าวในราคาที่สมเหตุสมผล ส่วนที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าในเครือไอริส โอฮายามะ ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองเซนได ทางตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่นนั้น มีประชาชนราว 250 คนไปต่อแถวท่ามกลางสายฝนตั้งแต่ก่อน 08.00 น. เพื่อรับบัตรคิวในการซื้อข้าวดังกล่าว

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้คำมั่นเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 ที่จะส่งมอบข้าวจากสต็อกสำรองราคาถูกให้ถึงมือผู้บริโภคในพื้นที่ชนบทอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง หลังจากกระชับคำสั่งซื้อจากผู้ค้าปลีกรายใหญ่ชั่วคราวเพื่อเปิดโอกาสแก่ร้านค้าขนาดเล็ก

หลังจากรัฐบาลเริ่มโครงการขายข้าวจากสต็อกสำรองรูปแบบใหม่เมื่อวันจันทร์ที่ 26 พฤษภาคม 2568 มีบริษัทค้าปลีกรายใหญ่ประมาณ 70 รายยื่นคำขอซื้อข้าวรวมปริมาณกว่า 200,000 ตัน หรือประมาณ 2 ใน 3 ของข้าวสำรองทั้งหมด 300,000 ตันที่เปิดขาย ส่งผลให้กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) ต้องหยุดรับคำสั่งซื้อในคืนวันอังคาร และประกาศจัดสรรส่วนที่เหลืออีก 100,000 ตันให้แก่ซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดเล็กและร้านค้าข้าวในชุมชน โดยเริ่มเปิดรับคำขอซื้อในวันศุกร์ที่ 30 พฤษภาคม 2568 และรัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าขนส่ง

นายชินจิโร โคอิซุมิ (Shinjiro Koizumi) รัฐมนตรีเกษตรคนใหม่ของญี่ปุ่น กล่าวต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรว่า รัฐบาลจะพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ข้าวสำรองเข้าถึงผู้คนในพื้นที่ชนบทให้มากที่สุด พร้อมย้ำว่า รัฐบาลจะกำหนดข้อจำกัดการซื้อสำหรับบริษัทค้าปลีกรายใหญ่ โดยปัจจุบัน กระทรวงจำกัดเฉพาะผู้ค้าที่มีปริมาณการซื้อขายข้าวตั้งแต่ 10,000 ตันต่อปีขึ้นไป

นอกจากนี้ รัฐบาลกำลังเร่งบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากราคาข้าวในตลาดที่พุ่งขึ้นเกือบเท่าตัวเมื่อเทียบกับปีก่อน โดยเมื่อต้นปีนี้ รัฐบาลได้ขายข้าวสำรองผ่านการประมูล แต่ไม่สามารถควบคุมราคาที่พุ่งขึ้นได้ รัฐบาลจึงเปลี่ยนมาใช้วิธีขายตรงให้กับผู้ค้าปลีกแทน

จากข้อมูลของกระทรวง ผู้ประกอบการซูเปอร์มาร์เก็ตรายใหญ่อย่าง Aeon Co. และ Ito-Yokado Co. รวมถึงกลุ่มธุรกิจอีคอมเมิร์ซยักษ์ใหญ่อย่าง Rakuten Group Inc. ต่างแห่เข้าซื้อข้าวสำรอง โดยส่วนใหญ่เลือกข้าวเก็บเกี่ยวปี 2565 ทำให้ข้าวปี 2564 ที่ยังเหลือจะถูกจัดสรรให้กับร้านค้าขนาดเล็ก ซึ่งคาดว่าจะขายในราคาประมาณ 1,800 เยนต่อ 5 กิโลกรัม หรือคิดเป็นครึ่งหนึ่งของราคาข้าวในตลาดปัจจุบัน

นายโยชิมาสะ ฮายาชิ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น แถลงต่อสื่อมวลชนว่า เขาหวังว่าภายใต้การนำที่เข้มแข็งของนายโคอิซุมิ กระทรวงจะพยายามจำหน่ายข้าวราคาถูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักข่าวเกียวโดรายงานว่า เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา นายโคอิซุมิได้รับการแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีชิเงรุ อิชิบะ ให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรฯ และดูแลนโยบายข้าว หลังจากรัฐมนตรีคนเดิมถูกปลดออกจากตำแหน่ง เนื่องจากกรณีถกเถียงเรื่องการรับข้าวเป็นของขวัญจากผู้สนับสนุน

ปัจจุบัน ญี่ปุ่นมีข้าวในสต็อกสำรองรวม 910,000 ตัน โดยได้มีการระบายข้าวออกไปแล้ว 312,000 ตัน ผ่านการประมูล 3 รอบในเดือนมีนาคม และเมษายน 2568 และขณะนี้เตรียมระบายอีกครั้งหนึ่งของที่เหลืออยู่ จำนวน 600,000 ตัน

ด้านสำนักข่าว Reuters รายงานเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 ว่ารัฐบาลญี่ปุ่นกำลังเร่งกระบวนการขายข้าวจากสต็อกสำรองแบบฉุกเฉินเพื่อรับมือกับสถานการณ์ราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้น โดยมีรายงานว่าบริษัทญี่ปุ่น 19 แห่ง ได้ยื่นขอซื้อข้าวจากคลังสำรองฉุกเฉินของรัฐบาล ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อควบคุมราคาข้าวที่พุ่งสูงขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้ ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าตั้งแต่ปีที่แล้ว

ความคืบหน้านี้เกิดขึ้นไม่นานหลังจากที่รัฐมนตรีเกษตรคนใหม่ได้ปฏิรูประบบการจัดจำหน่ายที่ล่าช้าและซับซ้อนก่อนหน้านี้ ซึ่งต้องอาศัยการประมูลและตัวกลางหลายราย แต่ภายใต้ระบบใหม่นี้ สัญญาโดยตรง (direct contracts) กับผู้ค้าปลีกกำลังอยู่ในระหว่างการสรุป โดยคาดว่าจะเริ่มส่งมอบได้เร็วที่สุดในวันที่ 29 พฤษภาคม 2568 และข้าวมีแนวโน้มที่จะถึงชั้นวางของในร้านค้าในสัปดาห์แรกของเดือนมิถุนายน 2568 ซึ่งมีรายงานว่าผู้ค้าปลีกรายหลักๆ ได้ยื่นขอซื้อข้าวในปริมาณมาก ซึ่งคิดเป็นประมาณ 30% ของปริมาณที่วางแผนไว้

ทั้งนี้ รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายราคาข้าวสำรองไว้ที่ 2,000 เยน (ประมาณ 14.05 ดอลลาร์) ต่อ 5 กิโลกรัม โดยหวังว่าจะช่วยแบ่งเบาภาระของผู้บริโภคและลดราคาขายปลีกที่พุ่งสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 4,285 เยนต่อ 5 กิโลกรัม

จากการที่มีกระแสความไม่พอใจของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับการเลือกตั้งสภาสูงใกล้เข้ามาในเดือนกรกฎาคม 2568 ความสำเร็จของการแทรกแซงครั้งนี้อาจส่งผลกระทบทางการเมืองในวงกว้างขึ้น รัฐมนตรีคนใหม่ยังระบุด้วยว่ารัฐบาลพร้อมที่จะปล่อยข้าวสำรองเพิ่มเติมหากจำเป็นเพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาด

สำนักข่าว Jiji Press รายงานว่ากระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นเปิดเผยเมื่อวันจันทร์ที่ 2 มิถุนายน 2568 ว่าราคาข้าวเฉลี่ยที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตราว 1,000 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่นในช่วงสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันที่ 25 พฤษภาคม 2568 ได้ปรับลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 3 สัปดาห์ โดยราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 4,260 เยนต่อ 5 กิโลกรัม ลดลง 25 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า ซึ่งเห็นได้ชัดว่าเป็นเพราะข้าวสำรองที่รัฐบาลปล่อยออกสู่ท้องตลาดเริ่มมีจำหน่ายตามร้านค้าต่างๆ อย่างไรก็ตาม อัตราการจำหน่ายยังคงช้า โดยราคาเฉลี่ยล่าสุดยังคงเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากระดับเดียวกันของปีก่อน

ทั้งนี้ ในการประมูลที่จัดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคมถึงเมษายน 2568 รัฐบาลขายข้าวสำรองทั้งหมด 310,000 ตัน ซึ่งโดยปกติ ข้าวสำรองที่ปล่อยออกสู่ท้องตลาดจะถูกผสมกับข้าวชนิดอื่นเพื่อขายตามร้านค้า โดยกระทรวงเกษตรฯ ระบุว่าสัดส่วนของข้าวสำรองคิดเป็น 36% ของข้าวทั้งหมดที่ขาย เพิ่มขึ้น 2% จากสัปดาห์ก่อน

จากข่าวประชาสัมพันธ์ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (MAFF) ระบุว่า ทางกรณญี่ปุ่นประกาศผลการประมูลแบบซื้อ-ขายพร้อมกันจากประเทศสมาชิก CPTPP (the first CPTPP simultaneous buy and sell (SBS) tender) ครั้งแรกในปีงบประมาณ 2025/26 (เมษายน 2568 - มีนาคม 2569) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 ที่ผ่านมา โดยกระทรวงเกษตรฯ ต้องการซื้อข้าวนำเข้าประมาณ 1,200 ตันในการประมูล ซึ่งปรากฏว่า MAFF ซื้อและขายข้าว (ทั้งเมล็ด) ได้ทั้งหมด 1,200 ตันในการประมูล โดย MAFF ได้รับข้อเสนอจำนวน 1,200 ตัน

ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิกที่ครอบคลุมและก้าวหน้า (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นข้อตกลงการค้าระหว่างออสเตรเลีย บรูไน แคนาดา ชิลี ญี่ปุ่น มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ เปรู สิงคโปร์ และเวียดนาม

ที่มา Oryza.com และสำนักข่าวอินโฟเควสท์

เกาหลีใต้

บริษัทการค้าเกษตร-ประมงและอาหาร (South Korea's State-Backed Agro-Fisheries & Food Trade Corp. (KAFTC)) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลเกาหลีใต้ ได้ประกาศเปิดประมูลระหว่างประเทศครั้งที่ 3 (Notice of Purchase Bidding for TRQ Rice (3rd) for 2025) เพื่อซื้อข้าวสารประมาณ 93,678 ตันจากสหรัฐอเมริกา เวียดนาม และไทย โดยกำหนดเส้นตายในการยื่นราคาคือวันที่ 10 มิถุนายน 2568 เวลา 15.00 น. (KST) และกำหนดการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างเวลา 9.30-11.30 น. (KST) ของวันที่ 11 มิถุนายน 2568 โดยกำหนดจะซื้อข้าวดังนี้

1. ข้าวกล้องเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-glutinous Brown Rice Medium grain) จากสหรัฐฯ (U.S. No.3) รวม 2 ล็อต ปริมาณรวม 27,778 ตัน
2. ข้าวสารเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-glutinous Milled Rice Medium grain) จากสหรัฐฯ (U.S. No.3) รวม 6 ล็อต ปริมาณรวม 40,000 ตัน
3. ข้าวหักเมล็ดกลางที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-glutinous Brewers Milled Rice) จากเวียดนาม (U.S. No.4) รวม 2 ล็อต ปริมาณรวม 20,000 ตัน
4. ข้าวสารเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-glutinous Milled Rice Long grain) จากเวียดนาม (U.S. No.1) รวม 1 ล็อต ปริมาณรวม 900 ตัน
5. ข้าวหักเมล็ดยาวที่ไม่ใช่ข้าวเหนียว (Non-glutinous Brewers Milled Rice) จากไทย (U.S. No.4) รวม 1 ล็อต ปริมาณรวม 5,000 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาส่งออกข้าวของอินเดียค่อนข้างทรงตัว โดยแต่ละระดับต่ำสุดในรอบ 2 ปี จากแรงกดดันจากภาวะอุปทานที่เพียงพอและความคาดหวังถึงผลผลิตข้าวที่อุดมสมบูรณ์อีกครั้งในปีนี้ ส่งผลให้ราคาส่งออกข้าวไถ่ระดับต่ำสุดในรอบ 2 ปี โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% อยู่ที่ 382-389 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อเทียบกับระดับ 382-389 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุดนับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 375-381 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อเทียบกับระดับ 375-381 เหรียญสหรัฐฯต่อตันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้านี้ เช่นเดียวกัน

ผู้ค้ารายหนึ่งในเมือง Mumbai กล่าวว่า กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่าฝนในฤดูมรสุมจะตกหนักกว่าปกติ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกข้าวและเพิ่มผลผลิตได้

ขณะที่เมื่อกลางสัปดาห์ที่ผ่านมา ทางกรอินเดียได้ปรับขึ้นราคาอุดหนุนขั้นต่ำสำหรับข้าวเปลือกจากเกษตรกรอีก 3% ซึ่งถือเป็นการปรับขึ้นที่ต่ำที่สุดในรอบ 5 ปี ขณะที่รัฐบาลกำลังพยายามที่จะจัดการกับโกดังข้าวที่มีสต็อกข้าวล้นหลังจากการเก็บเกี่ยวจำนวนมากเมื่อปีที่แล้วจนสร้างสถิติสูงสุด

ข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม (the Ministry of Commerce & Industry) ระบุว่า ในเดือนเมษายน 2568 อินเดียส่งออกข้าวจำนวน 1,876,580 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมати 647,120 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมати 1,229,460 ตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 36.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว ที่ส่งออกจำนวน

1,377,760 ตัน (ประกอบด้วยข้าวบาสมาดิ 499,600 ตัน และข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิ 878,160 ตัน) ซึ่งการเพิ่มขึ้นนี้เกิดจากความต้องการข้าวจากต่างประเทศที่เพิ่มขึ้นและราคาข้าวของอินเดียที่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ดีขึ้น

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า กระทรวงเกษตรของอินเดีย คาดการณ์ว่าอินเดียมีแนวโน้มจะผลิตข้าวและข้าวสาลีได้มากเป็นประวัติการณ์ในปีนี้ โดยแถลงการณ์ที่กระทรวงเกษตรอินเดียเผยแพร่เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาระบุว่า อินเดียซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าวสาลีมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากจีน สามารถผลิตข้าวสาลีได้ 113.3 ล้านตันในปี 2567 และคาดว่าจะผลิตได้มากเป็นประวัติการณ์ถึง 117.5 ล้านตันในปีเพาะปลูกสิ้นสุดเดือนมิถุนายน 2568 ซึ่งสูงกว่าที่ประมาณการเมื่อเดือนมีนาคม 2568 ที่คาดว่าจะผลิตได้ 115.4 ล้านตัน เนื่องจากราคาข้าวสาลีที่ปรับเพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกข้าวสาลีสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง

ขณะเดียวกันการผลิตข้าวของอินเดียในปี 2568 ก็มีแนวโน้มจะมากเป็นประวัติการณ์เช่นกัน โดยคาดว่าจะผลิตได้มากถึง 149 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 137.8 ล้านตันในปี 2567 ซึ่งแข่งขันการคาดการณ์ผลผลิตข้าวของจีนที่ 145.28 ตัน (ตามข้อมูลของ USDA) ซึ่งการผลิตข้าวสาลีและข้าวในปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์จะทำให้ผลผลิตธัญพืชทั้งหมดของประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 354 ล้านตันจาก 332.3 ล้านตันในปีที่แล้ว

ผลผลิตข้าวสาลีที่เพิ่มขึ้นทำให้ปีนี้อินเดียสามารถรองรับความต้องการบริโภคในประเทศได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งสวนทางกับที่ตลาดคาดการณ์ว่า อินเดียอาจจะต้องนำเข้าข้าวสาลีและอาจจะส่งผลต่อราคาข้าวสาลีโลก

จากข่าวเผยแพร่ของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) รัฐบาลอินเดียได้ประกาศราคาอุดหนุนขั้นต่ำ (the minimum support price (MSP)) สำหรับข้าวเปลือกแต่ละพันธุ์สำหรับปีการตลาด 2025/26 (the 2025/26 marketing year) (ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 - 30 กันยายน 2569)

โดยคณะรัฐมนตรีด้านกิจการเศรษฐกิจ (The Cabinet Committee on Economic Affairs; CCEA) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้อนุมัติการปรับขึ้นราคาขั้นต่ำสำหรับพืชผลฤดู Kharif 14 ชนิดสำหรับปีการตลาด 2025/26 (Kharif Crops for MY 2025-26) ซึ่งรวมถึงข้าว โดยอิงตามคำแนะนำของคณะกรรมการด้านต้นทุนและราคาสินค้าเกษตร (the Commission for Agricultural Costs and Prices; CACP)

ทั้งนี้ รัฐบาลได้ปรับเพิ่มราคาอุดหนุนขั้นต่ำสำหรับข้าวเปลือกเกรดทั่วไป (common-grade paddy) สำหรับปีงบประมาณ 2025/26 เพิ่มขึ้นประมาณ 3% เป็น 2,369 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 278 เหรียญสหรัฐต่อตัน) จาก 2,300 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 270 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ในปีงบประมาณ 2024/25 และสำหรับข้าวเปลือกเกรดเอ (Grade A paddy) ปรับเพิ่มขึ้นประมาณ 3% เป็น 2,389 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 280 เหรียญสหรัฐต่อตัน) จาก 2,320 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 272 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ในปีงบประมาณ 2024/25

การปรับเพิ่มราคาอุดหนุนขั้นต่ำคาดว่าจะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีกำไรประมาณ 50% เมื่อคิดคำนวณจากต้นทุนการผลิตที่ประมาณ 1,579 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 185 เหรียญสหรัฐต่อตัน) ซึ่งการปรับเพิ่มราคาอุดหนุนขั้นต่ำสำหรับพืชฤดู Kharif สำหรับปีงบประมาณ 2025/26 เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของรัฐบาลที่จะรักษาราคาอุดหนุนขั้นต่ำไว้อย่างน้อย 1.5 เท่าของต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (the weighted average cost of production)

อย่างไรก็ตามรายงานระบุว่า การปรับขึ้นราคาอุดหนุนขั้นต่ำสำหรับข้าวเปลือกในปีงบประมาณ 2025/26 ถือเป็นการปรับขึ้นที่น้อยที่สุดในรอบ 5 ปี ซึ่งการเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยนี้สะท้อนถึงความพยายามของรัฐบาลในการจัดการกับสต็อกข้าวที่สูงเป็นประวัติการณ์ ซึ่งอยู่ที่ประมาณ 59.5 ล้านตัน สูงกว่าเป้าหมายถึง 4 เท่า หลังจากที่ผลผลิตข้าวล้นตลาดเมื่อปีที่แล้ว

ทั้งนี้ แม้ว่าราคาจะปรับขึ้นเพียงเล็กน้อย เจ้าหน้าที่ทางการกล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงนี้จะช่วยให้การส่งออกข้าวของอินเดียสามารถแข่งขันกับไทยและเวียดนามได้

ขณะที่นักวิเคราะห์แนะนำว่า รัฐบาลกำลังพยายามลดการผลิตข้าวส่วนเกินและสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชทางเลือก ซึ่งเกิดขึ้นในขณะที่อินเดียคาดว่าจะในปี 2568 จะมีฝนตกในช่วงฤดูมรสุมมากกว่าค่าเฉลี่ย ซึ่งอาจช่วยเพิ่มผลผลิตข้าวได้อีก

ตามปกติแล้วรัฐบาลอินเดียจะมีการปรับขึ้นราคาอุดหนุนสินค้าหลัก เช่น ข้าวและข้าวสาลีทุกปี เพื่อสร้างสต็อกสินค้าสำหรับดำเนินโครงการสวัสดิการอาหารที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงธัญพืชฟรีของรัฐบาลได้ อย่างไรก็ตาม การที่สต็อกข้าวซึ่งรวมถึงข้าวเปลือกในโกดังของรัฐบาลมีจำนวนมากถึง 59.5 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2568 ซึ่งมากกว่าเป้าหมายของรัฐบาลถึง 4 เท่า ทำให้รัฐบาลพยายามที่จะระบายออกไป ขณะเดียวกันรัฐบาลก็ไม่ต้องการให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก เพราะจะทำให้เกิดปัญหาอุปทานล้นตลาดซึ่งรัฐบาลคาดหวังว่าเกษตรกรจะหันไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (the India Meteorological Department; IMD) ว่า มรสุมประจำปีของอินเดีย ซึ่งเริ่มต้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2568 ซึ่งเป็นช่วงที่เร็วที่สุดในรอบ 16 ปี ได้หยุดชะงักลงชั่วคราว แม้ว่ามรสุมในช่วงแรกจะแผ่กระจายไปทั่วภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบางส่วนของอินเดียตะวันตก แต่คาดว่าฝนจะยังคงไม่มากในสัปดาห์หน้า

นักอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่ามรสุมจะกลับมามีกำลังแรงอีกครั้งประมาณวันที่ 11 มิถุนายน 2568 โดยมีแรงหนุนจากสภาพอากาศที่กำลังพัฒนาในอ่าวเบงกอล ซึ่งการกลับมามีกำลังแรงครั้งนี้คาดว่าจะผลักดันให้มรสุมเคลื่อนตัวเข้าไปในพื้นที่ภาคเหนือมากขึ้น

ทั้งนี้ เกษตรกรซึ่งตอนแรกมีความหวังเพราะการเพาะปลูกเริ่มต้นได้เร็ว ตอนนี้จึงต้องเลื่อนการเพาะปลูกออกไปเนื่องจากเกิดภาวะแห้งแล้งอย่างไม่คาดคิด โดยต้องรอให้ดินมีความชื้นเพียงพอก่อนจึงจะปลูกพืชได้

ก่อนหน้านี้ สำนักข่าว Reuters รายงานว่า รัฐบาลอินเดียเปิดเผยเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2568 ว่าอินเดียมีแนวโน้มที่จะมีฝนในฤดูมรสุมที่ตกหนักกว่าค่าเฉลี่ยเป็นปีที่ 2 ติดต่อกันในปี 2568 โดยยังคงคาดการณ์จากเดือนเมษายนไว้ และยังคงความเป็นไปได้ที่ผลผลิตทางการเกษตรและการเติบโตทางเศรษฐกิจจะเพิ่มขึ้น โดยที่ฝนตกหนักคาดว่าจะช่วยทำให้ราคาอาหารลดลง และทำให้เงินเฟ้ออยู่ในกรอบที่ธนาคารกลางกำหนด รวมทั้งยังทำให้ผู้ส่งออกข้าวสามารถส่งออกข้าวได้มากขึ้น

นาย M. Ravichandran ปลัดกระทรวงธรณีศาสตร์ (the Ministry of Earth Sciences) กล่าวว่า คาดว่าฝนในฤดูมรสุมจะตกหนักกว่าค่าเฉลี่ยระยะยาว (the long-term average) ถึง 106% ในปีนี้

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (the India Meteorological Department; IMD) กำหนดให้ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยหรือปกติอยู่ระหว่าง 96% ถึง 104% ของปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 50 ปีที่ 87 ซม. (35 นิ้ว) สำหรับฤดูกาล 4 เดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายน

ฤดูมรสุมจะให้ปริมาณน้ำฝนเกือบ 70% ของปริมาณน้ำฝนที่จำเป็นในการรดน้ำพืชผลและเติมน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำใต้ดินในอินเดีย เนื่องจากพื้นที่เกษตรกรรมเกือบครึ่งหนึ่งของประเทศไม่มีระบบชลประทาน จึงขึ้นอยู่กับฝนในช่วงเดือนมิถุนายนถึงกันยายนเพื่อปลูกพืชผลหลายชนิด

โดยส่วนใหญ่แล้ว ฝนจะตกมากกว่าค่าเฉลี่ยในพื้นที่ตอนกลางและตอนใต้ของอินเดีย ในขณะที่ภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอาจมีปริมาณน้ำฝนอยู่ในค่าเฉลี่ย (average rainfall) ขณะที่รัฐทางตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวโน้มที่จะมีปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

นาย M. Ravichandran คาดว่าอินเดียมีแนวโน้มที่จะได้รับปริมาณน้ำฝน 108% ของปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในระยะยาวในเดือนมิถุนายน 2568

ตามปกติแล้ว มรสุมซึ่งมักจะมาถึงบริเวณปลายสุดทางตอนใต้ของรัฐเกรละประมาณวันที่ 1 มิถุนายนของทุกปี แต่ในปีนี้มีมรสุมได้พัดเข้าสู่ชายฝั่งของรัฐเกรละ (the Southern Coast of Kerala) เร็วกว่าปกติ 8 วัน ซึ่งถือเป็นการมาถึงเร็วที่สุดในรอบ 16 ปี ซึ่งหลังจากมรสุมพัดปกคลุมรัฐเกรละแล้ว มรสุมก็เคลื่อนตัวไปยังพื้นที่ส่วนใหญ่ของชายฝั่งตะวันตกอย่างรวดเร็ว รวมถึงมุมไบ ซึ่งเร็วกว่าปกติเกือบ 2 สัปดาห์

ด้านตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่ในนิวเดลีที่มีสำนักงานการค้าระดับโลกกล่าวว่า การคาดการณ์ปริมาณฝนที่ตกหนักกว่าปกติจะทำให้มีการปลูกพืชใช้น้ำมาก เช่น ข้าวและอ้อยมากขึ้น โดยระดับความชื้นในดินดีขึ้นแล้วในปีนี้อาจจะมีปริมาณฝนก่อนมรสุมสูงขึ้น ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่าจะมีฝนตกมากเกินไป ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจมากขึ้น ซึ่งหากฝนตกดีตลอดทั้งฤดูกาล ผลผลิตข้าวและน้ำตาลอาจสูงขึ้นในปีนี้อาจส่งออกได้มากขึ้น

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568 มีจำนวนประมาณ 59.5 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือก 31.873 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 16.92% เมื่อเทียบกับจำนวน 50.89 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 5.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 63.1 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568 ที่ผ่านมา ซึ่งปริมาณสต็อกข้าวของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 13.58 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 11.58 ล้านตัน และสต็อกลำโพงทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน)

การเพิ่มขึ้นของสต็อกข้าวเกิดจากมาตรการห้ามส่งออกข้าวที่รัฐบาลอินเดียประกาศใช้เมื่อเดือนกรกฎาคม 2566 แต่ในขณะที่รัฐบาลอินเดียได้ผ่อนคลายนโยบายการส่งออกข้าวทุกชนิดแล้ว โดยคาดว่าสต็อกข้าวของอินเดียยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของหลายปีที่ผ่านมา ขณะที่การจัดซื้อของรัฐบาลยังคงดำเนินอยู่ซึ่งปริมาณข้าวที่เพิ่มขึ้นน่าจะช่วยสนับสนุนการส่งออกได้ และยังตอบสนองความต้องการภายในประเทศได้อีกด้วย

โดยคาดว่าองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จะจัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 48.5 ล้านตัน ในฤดูกาลตลาดปัจจุบัน (KMS 2024/25) (ตุลาคม 2567 – กันยายน 2568) โดยเมื่อปีการตลาดที่ผ่านมา (KMS 2023/24) (ตุลาคม 2566 – กันยายน 2567) องค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) จัดหาข้าวฤดู Kharif ได้ประมาณ 46.3 ล้านตัน

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 เมษายน 2568 มีจำนวนประมาณ 95.488 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 23.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 77.302 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 27.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 75.025 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกธัญพืช ของอินเดียขณะนี้มากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 21.04 ล้านตัน

(ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 16.04 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 5 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน)

ส่วนสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 35.672 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 37.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 25.955 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 202.45% เมื่อเทียบกับจำนวน 11.794 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2568 ที่ผ่านมา โดยปริมาณสต็อกข้าวสาลีของอินเดียขณะนี้ไม่น้อยกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 7.46 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 4.46 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 3 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสระหว่างเดือนเมษายน-มิถุนายน

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานว่า เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2568 รัฐบาลอินเดียได้ประกาศกำหนดขีดจำกัดปริมาณข้าวสาลีที่ผู้ค้าและผู้ค้าปลีกสามารถสต็อกได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงความพร้อมจำหน่ายภายในประเทศและควบคุมราคาที่สูงขึ้น

ตามประกาศของรัฐบาล ขณะนี้ผู้ค้าสามารถถือครองข้าวสาลีได้สูงสุด 3,000 ตัน ในขณะที่ผู้ค้าปลีกสามารถสต็อกได้เพียง 10 ตันเท่านั้น

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่ารัฐบาลอินเดียได้เพิ่มการจัดสรรข้าวสำหรับการผลิตเอทานอลเพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นสัญญาณของการผลักดันอย่างหนักเพื่อบรรลุเป้าหมายการผสมเอทานอลภายใต้โครงการเอทานอลผสมน้ำมัน (the Ethanol Blended Petrol; EBP)

รัฐบาลอินเดียได้อนุมัติข้าวสารเพิ่มเติม 2.8 ล้านตัน สำหรับโครงการเอทานอล นอกเหนือจาก 2.4 ล้านตันที่จัดสรรไว้ก่อนหน้านี้ ทำให้มีการจัดสรรทั้งหมด 5.2 ล้านตัน สำหรับปีการจัดหาเอทานอล (Ethanol Supply Year (ESY)) 2024-25 ซึ่งเริ่มในเดือนพฤศจิกายน 2567 อย่างไรก็ตาม ราคาจำหน่ายเอทานอลยังคงไม่เปลี่ยนแปลงที่ 22.50 รูปีต่อกิโลกรัม

แม้ว่าองค์การอาหารแห่งชาติ (FCI) ได้จัดสรรข้าวสารทั้ง 2.4 ล้านตัน ให้กับโรงกลั่น แต่จนถึงขณะนี้ผู้ผลิตเอทานอลได้เพิ่มข้าวสารไปไม่ถึง 1.0 ล้านตัน

รัฐมนตรีกระทรวงอาหารกล่าวในบันทึกของสำนักงานว่า หน่วยงานที่มีอำนาจได้อนุมัติการจัดสรรข้าวจากองค์การอาหารแห่งชาติ ให้กับโรงกลั่น (distilleries) เพื่อการผลิตเอทานอลในราคาสำรอง (the reserve price) ที่ 22.50 รูปีต่อกิโลกรัม (ราคาคงที่) สำหรับปริมาณรวมไม่เกิน 5.2 ล้านตัน (2.4 ล้านตันได้รับการจัดสรรแล้วและอีก 2.8 ล้านตันได้รับการจัดสรรเพิ่มเติม) ระหว่างปีงบประมาณ 2024-25 (1 พฤศจิกายน 2567 ถึง 31 ตุลาคม 2568)

การตัดสินใจดังกล่าวได้พิจารณาถึงข้อกำหนดของวัตถุดิบและความพร้อมของวัตถุดิบเมื่อเทียบกับสิ่งที่สามารถผลิตได้จากข้าวขององค์การอาหารแห่งชาติ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาจากอัตราการแปลงเอทานอลที่ผลิตจากข้าว 1 ตัน จะได้เอทานอล 470 ลิตร ดังนั้นโรงกลั่นจึงสามารถผลิตเอทานอลได้เกือบ 2,450 ล้านลิตร จากข้าว 5.2 ล้านตัน โดยรัฐบาลให้เงินอุดหนุนสำหรับโครงการนี้ประมาณ 10,000 ล้านรูปี

จากต้นทุนทางเศรษฐกิจโดยประมาณของข้าว (economic cost of rice) ที่ 41.73 รูปีต่อกิโลกรัมในปี 2025-26 เงินอุดหนุนสำหรับข้าวที่ใช้ในการผลิตเอทานอลจะอยู่ที่ 19.23 รูปีต่อกิโลกรัม โดยกำหนดราคาออกจำหน่ายคงที่ไว้ที่ 22.5 รูปีต่อกิโลกรัม ซึ่งโรงกลั่นจะจ่ายเงิน 117,000 ล้านรูปีให้กับ FCI เพื่อซื้อข้าว 5.2 ล้านตัน โดยคาดว่าจะรายได้ของโรงกลั่นจะอยู่ที่ประมาณ 143,000 ล้านรูปีจากการขายเอทานอล 2,450 ล้านลิตรให้กับบริษัทการตลาดน้ำมัน (OMCs (Oil Marketing Companies)) ในราคาที่รัฐบาลกำหนด 58.50 รูปีต่อลิตร

ภายใต้โครงการผสมเอทานอลกับน้ำมันเบนซิน (the ethanol blending with petrol; EBP) รัฐบาลตั้งเป้าที่จะบรรลุอัตราการผสมเอทานอล 18% ในปีการจัดหาเอทานอลปัจจุบัน (ethanol supply year; ESY) ซึ่งจะสิ้นสุดในวันที่ 31 ตุลาคม 2568 และที่ 20% ในปีการจัดหาเอทานอล 2025-26 อย่างไรก็ตาม อัตรา EBP สูงกว่า 18.5% ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2567-เมษายน 2568

ที่มา Oryza.com

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 20 พฤษภาคม 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,083,752 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 17.34% เมื่อเทียบกับจำนวน 923,618 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 142,100 ตัน ลดลงประมาณ 4.06% เมื่อเทียบกับจำนวน 148,119 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 941,653 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 21.43% เมื่อเทียบกับจำนวน 775,499 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 391,663 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 30.58% เมื่อเทียบกับจำนวน 299,946 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 37,661 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 20 พฤษภาคม 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 183,929 ตัน เนเธอร์แลนด์ 161,746 ตัน อิตาลี 129,724 ตัน สเปน 121,068 ตัน เบลเยียม 81,510 ตัน โปแลนด์ 78,170 ตัน เยอรมนี 74,994 ตัน โปรตุเกส 69,133 ตัน สาธารณรัฐเชค 47,898 ตัน สวีเดน 28,367 ตัน บัลแกเรีย 22,014 ตัน ลิทัวเนีย 13,145 ตัน สโลวาเกีย 13,402 ตัน กรีซ 10,414 ตัน เดนมาร์ก 10,818 ตัน ไอร์แลนด์ 7,138 ตัน ออสเตรีย 5,378 ตัน ฮังการี 4,791 ตัน ไซปรัส 4,289 ตัน ฟินแลนด์ 4,271 ตัน โรมาเนีย 3,363 ตัน โครเอเชีย 3,022 ตัน มอลตา 2,837 ตัน ลัตเวีย 1,585 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 18 พฤษภาคม 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากปากีสถานจำนวน 87,116 ตัน เพิ่มขึ้น 2.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอินเดียจำนวน 71,429 ตัน เพิ่มขึ้น 162.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 64,205 ตัน เพิ่มขึ้น 33.0 % เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 47,889 ตัน เพิ่มขึ้น 95.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 32,200 ตัน เพิ่มขึ้น 2.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 203,371 ตัน เพิ่มขึ้น 20.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 157,581 ตัน เพิ่มขึ้น 3.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 140,192 ตัน เพิ่มขึ้น 17.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 100,277 ตัน เพิ่มขึ้น 10.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 87,160 ตัน ลดลง 0.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 337,021 ตัน เพิ่มขึ้น 44.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 19,154 ตัน เพิ่มขึ้น 18.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกัน

ของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 15,063 ตัน เพิ่มขึ้น 5.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 12,953 ตัน เพิ่มขึ้น 523.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากกายอานาจำนวน 12,276 ตัน เพิ่มขึ้น 19.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567–18 พฤษภาคม 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 80,194 ตัน สเปน 65,595 ตัน เนเธอร์แลนด์ 57,141 ตัน โปรตุเกส 44,649 ตัน อิตาลี 34,921 ตัน ฝรั่งเศส 22,794 ตัน โปแลนด์ 3,497 ตัน บัลแกเรีย 3,198 ตัน เยอรมนี 2,411 ตัน เดนมาร์ก 2,347 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 948 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 149,555 ตัน เนเธอร์แลนด์ 126,141 ตัน อิตาลี 81,919 ตัน โปแลนด์ 58,847 ตัน เบลเยียม 56,741 ตัน เยอรมนี 49,295 ตัน สาธารณรัฐเชค 43,476 ตัน สเปน 44,436 ตัน สวีเดน 27,425 ตัน บัลแกเรีย 25,542 ตัน โปรตุเกส 24,093 ตัน ลิทัวเนีย 16,045 ตัน สโลวีเนีย (SI) 13,536 ตัน กรีซ (EL) 11,324 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 9,286 ตัน เดนมาร์ก 8,624 ตัน ออสเตรีย 4,266 ตัน ไชปรัส 4,119 ตัน ฮังการี 4,160 ตัน ฟินแลนด์ 4,094 ตัน โครเอเชีย (HR) 3,537 ตัน มอลต้า 2,294 ตัน โรมาเนีย (RO) 2,320 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 302,692 ตัน เนเธอร์แลนด์ 41,511 ตัน สเปน 37,562 ตัน ฝรั่งเศส 19,408 ตัน โปแลนด์ 18,076 ตัน อิตาลี 11,077 ตัน ลิทัวเนีย 3,730 ตัน โปรตุเกส 1,881 ตัน สาธารณรัฐเชค 937 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-18 พฤษภาคม 2568 เช่น อิตาลี 57,501 ตัน กรีซ (EL) 35,517 ตัน สเปน 23,810 ตัน เบลเยียม 17,188 ตัน เนเธอร์แลนด์ 12,349 ตัน โปรตุเกส 11,930 ตัน บัลแกเรีย 7,605 ตัน ลิทัวเนีย 5,736 ตัน เยอรมนี 2,839 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,136 ตัน โปแลนด์ 1,908 ตัน โรมาเนีย 1,462 ตัน ฝรั่งเศส 924 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 4,288 ตัน อิตาลี 1,955 ตัน โปรตุเกส 823 ตัน เนเธอร์แลนด์ 771 ตัน กรีซ (EL) 764 ตัน เป็นต้น

ที่มา Oryza.com

บราซิล

หน่วยงาน Conab ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านธัญพืชแห่งชาติของบราซิล (Brazil's national grains agency) ได้เผยแพร่การคาดการณ์สำหรับผลผลิตข้าวเปลือกในปีการตลาด 2024/25 ในรายงานการติดตามตรวจสอบการเกษตรประจำเดือนพฤษภาคม 2568 (The May 2025 Agricultural Monitoring Bulletin) โดยได้ปรับคาดการณ์การผลิตข้าวเปลือกของบราซิลในปี 2567/68 เป็น 12.14 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 14.75% จากประมาณ 10.577 ล้านตันในปี 2566/67

ขณะเดียวกันก็คาดการณ์สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวของบราซิลในปี 2567/68 อยู่ที่ 10.04 ล้านไร่ ลดลงประมาณ 6.4% จากประมาณ 10.73 ล้านไร่ ในปี 2566/67 ขณะที่ผลผลิตข้าวเปลือกต่อพื้นที่ (paddy yield) ในปี 2566/67 คาดว่าจะอยู่ที่ 1.13136 ตันต่อไร่ เพิ่มขึ้น 7.41% เมื่อเทียบกับ 1.05328 ตันต่อไร่ ในปี 2565/66

ทางด้านการส่งออกและนำเข้านั้น Conab ได้คาดการณ์การนำเข้าข้าวของบราซิลในปี 2567/68 ไว้ที่ 1.4 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ลดลงประมาณ 17.6% จากประมาณ 1.7 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ในปี 2566/67 ส่วนการ

ส่งออกคาดว่าจะในปี 2566/67 คาดว่าจะอยู่ที่ประมาณ 2 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) เพิ่มขึ้นประมาณ 53.8% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 1.3 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ในปี 2565/66

ในปี 2567/68 คาดว่าการบริโภคข้าวจะมีประมาณ 10.5 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ลดลง 4.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 11 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ในปี 2566/67 สำหรับสต็อกข้าว (rice ending stocks) สิ้นสุดปี 2567/68 คาดว่าจะอยู่ที่ 1.5845 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) เพิ่มขึ้นประมาณ 302.77% เมื่อเทียบกับจำนวนประมาณ 0.3934 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ในปี 2566/2567

สถาบันภูมิศาสตร์และสถิติแห่งบราซิล (the Brazilian Institute of Geography and Statistics; IBGE) ได้ระบุในรายงานประจำเดือนเมษายน 2025 สำหรับการผลิตธัญพืช พืชตระกูลถั่ว และเมล็ดพืชน้ำมัน โดยคาดการณ์ว่าการผลิตข้าวเปลือก (paddy rice production) ของบราซิลในปีการตลาด 2025 จะอยู่ที่ประมาณ 11.89 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.3% จากปีที่แล้ว

การผลิตข้าวที่เพิ่มขึ้นมีสาเหตุมาจากพื้นที่ที่จะเก็บเกี่ยวคาดว่าจะเพิ่มขึ้นประมาณ 10.3% จากปีที่แล้ว เป็นประมาณ 10.84 ล้านไร่ โดยคาดว่าผลผลิตข้าวเปลือกเฉลี่ยต่อพื้นที่ที่จะเพิ่มขึ้น 1.8% จากปีที่แล้วมาอยู่ที่ 1.09584 ตันต่อไร่

ทั้งนี้ ในเดือนเมษายน 2025 สถาบันภูมิศาสตร์ฯ (IBGE) ได้ปรับเพิ่มการคาดการณ์การผลิตข้าวเปลือกของบราซิลในปี 2025 เป็นประมาณ 11.89 ล้านตัน เท่ากับคาดการณ์ในเดือนมีนาคม 2025 ที่ 11.89 ล้านตัน ที่มา *Oryza.com*

แอฟริกาตะวันตก

สำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ราคาข้าวหนึ่งในแอฟริกาตะวันตกตกต่ำเป็นประวัติการณ์ ท่ามกลางอุปทานล้นตลาดและความต้องการที่ลดลง ซึ่งความต้องการที่ลดลงส่งผลต่อการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ ขณะที่ราคาข้าวในไนจีเรียปรับลดลงท่ามกลางการนำเข้าจากเบนิน

เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights ได้ประเมินราคาข้าวหนึ่ง 5% STX CFR Cotonou ที่ 418 ดอลลาร์ต่อตัน ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดตั้งแต่การประเมินเริ่มขึ้นเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2566

ขณะที่ผู้นำเข้าในประเทศเบนินแสดงความกังวลกับราคาข้าวที่ลดลง โดยเชื่อมโยงแนวโน้มนี้กับราคาข้าว FOB Kakinada ที่ลดลงของข้าวหนึ่งของอินเดีย ซึ่งผู้นำเข้ารายหนึ่งกล่าวว่า เป็นอิทธิพลโดยตรง แต่ปัญหาพื้นฐานคือการที่มีอุปทานส่วนเกิน ซึ่งปัญหาอุปทานส่วนเกินไม่ได้จำกัดอยู่แค่เบนินเท่านั้น ในประเทศโตโก ผู้นำเข้าก็กำลังเผชิญกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน โดยมีข้าวจำนวนมากสวนทางกับความต้องการข้าวขาวที่แทบไม่มีเลย

ผู้นำเข้ารายหนึ่งในโตโกกล่าวว่า เมื่อก่อนการขนส่งทางตู้คอนเทนเนอร์มีราคาแพงกว่าแบบเทกอง (breakbulks) แต่ตอนนี้ส่วนต่างราคากำลังลดลง และผู้คนก็นิยมใช้ตู้คอนเทนเนอร์ในปริมาณที่น้อยกว่า ซึ่งผู้ค้าอีกรายกล่าวว่าราคาขนส่ง (freight prices) ของตู้คอนเทนเนอร์และแบบเทกองมีความต่างกันลดลงเหลือ 3-4 เหรียญสหรัฐต่อตัน

ข้อมูลจากสำนักงานพัฒนาการส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรและอาหารแปรรูปของอินเดีย (the Agricultural and Processed Food Products Export Development Authority) ระบุว่าอินเดียส่งออกข้าวประมาณ 4.9

ล้านตันไปยังภูมิภาคนี้ระหว่างเดือนเมษายน 2567 ถึงมกราคม 2568 โดยเบนินเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุด ตามมาด้วยกินีและไอวอรีโคสต์

จากการที่ไนจีเรียซึ่งเป็นตลาดข้าวที่ใหญ่ที่สุดของเบนิน ที่ยังคงนำเข้าข้าวจากเบนินอย่างผิดกฎหมาย ทำให้ราคาข้าวทั้งในประเทศและนำเข้าไนจีเรียลดลงอย่างรวดเร็วในช่วงสองสัปดาห์ที่ผ่านมา

โดยราคาข้าวที่นำเข้าจากอินเดียผ่านเบนินลดลงอย่างมาก จาก 68,000 ไนรา (42.47 ดอลลาร์) ต่อกระสอบ 50 กิโลกรัม เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2568 เหลือเพียง 54,000 ไนราต่อกระสอบ 50 กิโลกรัม เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2568 ขณะเดียวกัน ราคาข้าวในประเทศก็ลดลง 10,000 ไนรา มาอยู่ที่ 62,000 ไนรา

ทางด้านผู้นำเข้ารายหนึ่งในโตโกแสดงความกังวลเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของตลาด โดยกล่าวเสริมว่าตลาดมีความท้าทายมากขึ้นเรื่อยๆ

ที่มา S&P Global Commodity Insights

สหรัฐอเมริกา

สหพันธ์ข้าวสหรัฐฯ (USA Rice Federation) รายงานว่า การเจรจาขายข้าวให้กับอิรักอีกครั้งได้เสร็จสิ้นลงแล้ว โดยคาดว่าข้าวเมล็ดยาวจากสหรัฐฯจำนวน 44,000 ตัน จะถูกส่งออกในช่วงปลายฤดูใบไม้ร่วงนี้ ส่งผลให้ยอดขายข้าวสหรัฐฯ ทั้งหมดที่ส่งออกไปยังอิรักอยู่ที่ 220,000 ตัน ซึ่งทำสัญญาไว้สำหรับการส่งมอบในปี 2025

ทั้งนี้ อิรักเป็นตลาดส่งออกข้าวสหรัฐฯ 10 อันดับแรก และเป็นตลาดข้าวสารเมล็ดยาวรายใหญ่เป็นอันดับสองมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงด้านการเงินในอิรักทำให้การซื้อข้าวของอิรักล่าช้าไประยะหนึ่ง (ในรายงาน USA Rice Daily ฉบับวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2568)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าข้อจำกัดทางการเงินดังกล่าวยังคงมีอยู่ ซึ่งส่งผลให้ต้นทุนและระยะเวลาขาดประสิทธิภาพ แต่ภาคอุตสาหกรรมข้าวสหรัฐฯ ก็สามารถขายข้าวให้กับตลาดสำคัญนี้ได้อย่างต่อเนื่อง

นาย Keith Glover ประธาน USA Rice กล่าวว่า การขายครั้งนี้มีความจำเป็นอย่างมากสำหรับเศรษฐกิจภาคเกษตรกรรม ซึ่งราคาค่อนข้างต่ำมาก โดยเขารู้สึกขอบคุณที่อิรักเป็นพันธมิตรที่มั่นคงและเชื่อถือได้ และหวังว่าความสัมพันธ์อันดีนี้จะดำเนินต่อไปได้

พร้อมกันนี้เขายังได้ขอบคุณนาย Bill Cassidy สมาชิกวุฒิสภาแห่งรัฐลุยเซียนา (Louisiana legislators Senator) และนาย Clay Higgins สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสหรัฐอเมริกา (Representative) ที่ยังคงติดตามข้อจำกัดในการใช้เงินดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ข้าวเป็นสินค้าเกษตรที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ ที่ส่งออกไปยังอิรัก และเป็นผลิตภัณฑ์สำคัญในการจัดสรรอาหารตามปกติที่รัฐบาลอิรักจัดหาให้กับพลเมืองของตน

ที่มา USA Rice Federation (www.usarice.com)